

Sokan korcsolyáztak a Nyárádon

Idén is sokan vették birtokukba a Nyárád holtágán kialakított korcsolyapályát

Fotó: NYÖTE

Sokak öröme múlt hétvégén ismét korcsolyapályává alakították a Nyárád holtágát Nyárádszeredában, s az elmúlt napokban nem volt hiány a látogatókból. Szombaton már a „nyitás” előtt telt ház volt, és a sötétedés sem készítette hazaindulásra a korcsolyázókat.

Gligor Róbert László

Évről évre nagy sikere van a nyárádszeredai önkéntes tűzoltó-egyesület azon kezdeményezésének, hogy a Nyárád holtágát néhány napra ingyenes korcsolyapályává alakítja. Így tettek az elmúlt hideg napokon is, egy héten keresztül figyelték a jégpáncél alakulását, s közben kétszer is szállították rá vizet, hogy a felületet simává tegyék, így múlt hétvégére kialakították a biztonságos felületet, múlt pénteken

(Folytatás a 4. oldalon)

INGYENES
FIZIOTERÁPIA
küldőpapírral

- performáns gépek
- jól képzett személyzet
- **ingyenes konzultáció és kezelés küldőpapírral!**

Érdeklődni a 0772-070-391-es telefonszámon

vagy a cég székhelyén:

**Marosvásárhely,
Hadsereg tér 45. szám.**

Egy rejtett világ varázsa (1.)

Novemberben bepakoltam a hátizsákba, és barátommal nekivágtam egy hosszú útnak Indiába. A fél kontinens északkeleti államait akartam felfedezni, egy Bhután, Kína, Banglades és Burma közé szorított vidéket.

5.

Tisztább, élhetőbb, szellősebb lesz a főtér

A marosvásárhelyi tanács elfogadta a Tudor negyed-főtér–November 7. negyed út vonal forgalmi átszervezésének tervét, amiben szerepel a főtéri közlekedés átalakítása és gyalogostereinek átszervezése is. Ezzel szebb városközpontot, jobb közlekedési infrastruktúrát és gördülékenyebb forgalmat, tisztább és zöldebb környezetet, élhetőbb városközpontot ígér a városvezetés.

17.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Kegyetlen alku

Karácsonyi Zsigmond

Több millió földönfutóvá tett menekült, több tízezer megerőszkolt nő. Az otthonukat veszített gyerekek száma felbecsülhetetlen. Rommá bombázott városok és falvak. Az ágyútölteknél szánt katonák számát elmaszatozza mind az orosz, mind az ukrán hadvezetés. Csak a gyászoló anyák és feleségek könnyei emlékeztetnek a három éve tartó agresszió értelmetlenségére. Nem értem, nem akarom megérteni a kis és nagy diktátorok, a színlelt demokrata ordások, a békepárti vagy liberális álcába bújt vezérek érveit, mert mára a Donald Trump imádatában elcsábultak számára is világossá válhatott, hogy a szólamok mögött mindenki csak egy pitiáner pecsenyeleső. A világalomra megszállottan törekvő amerikai vezér élvezettel csicskázta az európai államfőket. Teszi, mert megteheti. Közben a francia elnök próbálja imígy-amágy összerakni a huszonheteket a tengerentúli fenyegetések kivédésére. Talán majd az új német kancellárral párban sikeres lesz kármentési kísérlete. Ha nem, akkor tovább gyengül Európa gazdasága, romlik a mi életszínvonalunk is. Nem elég, hogy a covid után az oroszok elleni szankciók minket sújtottak a legjobban, ráadásul az ukrán termékek nyakló nélküli behozatala földhöz vágta a mezőgazdasági ágazatot, ezért is tüntettek Európa-szerte a gazdák.

A Fehér Ház ura béketeremtő misszióját most arra használja fel, hogy Ukrajna kárpótolja a támogatásért, és ezt a ritkaföldfémek kitermeléséről szóló megállapodásban rögzítsék még most pénteken. Amikor erről Macron elnökkel beszélt, ironikusan megjegyezte, hogy Európa csak kölcsönzi a pénzt Ukrajnának, és ezt majd visszakapja. A gall kakas ezt nem tűrhette

(Folytatás a 3. oldalon)

naptár
Isten éltesse!

FEBRUÁR

28

PÉNTEK

Ma **ELEMÉR**,
holnap **ALBIN** és **ALBINA** napja
Az év **59.** napja, hátravan **306** nap

7:05 – 7:22
18:06 – 18:49

A nappal hossza:
11 óra 1 perc

IDŐJÁRÁS

Eső lehetséges

Hőmérséklet:
max.: 10 °C
min.: 2 °C

ALBIN: férfinév, amely a latin Albinus családnévből ered. Jelentése: fehér.
ALBINA: az Albin férfinév női párja.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2025. február 27.

1 €	4,9773 lej
1 \$	4,7500 lej
100 Ft	1,2452 lej
1 g arany	441,9116 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

8, 23, 30, 38, 32 + 7	NOROC PLUS: 7 4 9 7 0 4
24, 10, 36, 38, 27, 14	SUPER NOROC: 9 3 2 1 6 9
20, 11, 16, 41, 17, 46	NOROC: 2 0 7 1 9 2 5

MEGYEI HÍREK

Márciusban próbavizsgák

A nyolcadik osztályos diákok képességvizsgájának „főpróbája” március 17-én, hétfőn a román nyelvből és irodalomból zajló megmérettetéssel kezdődik, 18-án, kedden matematikából, 19-én, szerdán anyanyelvből próbavizsgáznak az általános iskolák végzősei. Tájékoztató jellegű vizsgajegyekről március 31-én szerezhetnek tudomást a diákok. Egy héttel később, március 24-én, hétfőn a román nyelvből és irodalomból tartandó írásbelivel a próbaérettségi is elkezdődik. 25-én, kedden a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, 26-án, szerdán a választott tantárgyból, 27-én, csütörtökön anyanyelvből adhatnak számot tudásukról a tizenkettedikesek. A próbaérettségi eredményeit április 8-án teszik közzé.

Emlékplakett Gáspár Loránd tiszteletére

A marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem szenátusának termében február 27-én, csütörtökön kezdődött, és 28-án, pénteken (ma) is tart az a tudományos kollokvium, amit Gáspár Loránd emlékének szentelnek. A sebész, költő 100 évvel ezelőtt Marosvásárhelyen született, 19 éves korától Párizsban, később felváltva Párizsban és Tuniszban élt. A munkálatakon a világ számos egyeteméről, a frankofón kulturális környezetből neves kutatók és személyiségek vesznek részt, akik Gáspár Loránd munkásságát méltatják. Az egyetemes kultúra e képviselője emlékére pénteken 12.30 órakor emléklakettet helyeznek el Marosvásárhelyen, a Köteles Sámuel utca 23. szám alatti házban, a Gheorghe Pop képzőművész alkotását. Az eseményen jelen lesz Julien Chiappone Lucchesi, a Romániai Francia Intézet igazgatója, Soós Zoltán polgármester és Markó Béla költő, a Romániai Írószövetség marosvásárhelyi fiókjának elnöke is.

Farsangi koncert és táncház

A Kedves zenekar farsangi koncertre és az ezt követő táncházba várja az élő népzene kedvelőket február 28-án, pénteken (ma) este 8 órakor az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány marosvásárhelyi, Sáros utca 1. szám alatti székhelyén, a Bartók Béla teremben. A jó hangulathoz Gábor Dénes is hozzájárul, az Öves együttes is muzsikál. A helyszínen folkocsmá üzemel. A koncertre és a táncházra az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány szervezésében kerül sor, társszervező a Folk Center Alapítvány. Az eseményen a részvétel adományalapú, a belépésre feljogosító karszalagot 20 lejes adománnyal lehet kiváltani.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Rendőrségi hírek

Egy férfit és egy nőt eltűntként keres a rendőrség

Elhurcolta élettársát, és felgyújtotta a házát

Február 26-án, szerdán hajnali 3 óra körül a mezőzahi vidéki rendőrség rendőreit arról értesítették, hogy egy 23 éves nőt elrabolt 36 éves volt élettársa, és a férfi felgyújtotta az áldozat házát.

A helyszínen bebizonyosodott, hogy a bejelentés valós, ezért a Maros megyei Rendőr-felügyelőség komplex operatív csapatot állított fel, amely a bűnügyi nyomozó hatóság, a mezőzahi vidéki rendőrkapitányság rendőreiből, a különleges akciószolgálatból, közvetítőből, valamint nyomkövető kutyából állt, akik a bejelentésben megjelölt helyszínen utaztak, hogy keresési és bűnügyi nyomozati tevékenységet folytassanak. Az ingatlanban a tűz keletkezésekor nem tartózkodott senki. Az áldozat, Gyurca Anda Maria 160 cm magas, sportos testalkatú, kb. 50 kg-os, hosszú barna hajú. A gyanúsított Gânj Emil 170 cm magas, sportos testalkatú, kb. 70 kg, szakállas, haja rövidre nyírt. A rendőrség arra kéri a polgárokat, hogy ha bárki olyan lényeges információval rendelkezik, amely az érintettek

megtalálásához vezethet, értesítse a legközelebbi rendőrkapitányságot, vagy hívja a 112-es egységes segélyhívó számot.

Házkutatások adócsalás vádjával

Február 26-án reggel a Marosvásárhelyi Gazdasági Bünyözés Elleni Nyomozó Hatóság kilenc házkutatási parancsot hajtott végre Maros megyében, Bukarestben, valamint Szatmár, Hargita, Ilfov, Nagyszeben, Beszterce és Hunyad megyében.

A razziaakra Maros megyében hét helyszínen, Nagyszeben és Beszterce-Naszód megyében egy-egy helyszínen került sor, péksütemények forgalmazása terén elkövetett adócsalás miatt. Valójában 2020 és 2025 között a vállalat termékeit a származást igazoló dokumentumok nélkül értékesítették, az összegeket pedig az ügyvezető személyes számlájára utalták. A károkat a vizsgálat során állapítják meg. A nyomozás a marosvásárhelyi fellebbviteli bíróság ügyészségének felügyelete alatt folytatódik – tájékoztatott a Maros Megyei Rendőrség sajtóosztálya. (szer)

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Február 28., péntek:

* 17.00 óra: Unirea 04 Slobozia – Galaci Suporter Club Oțelul (Szuperliga, 29. forduló)
* 20.00 óra: Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 29. forduló)

Március 1., szombat:

* 15.30 óra: Zalaegerszegi TE FC – Nyíregyháza Spartacus FC (NB I, 22. forduló)
* 16.00 óra: Kolozsvári FCU – FC Botosán (Szuperliga, 29. forduló)
* 18.00 óra: Diósgyőri VTK – Pus-

kás Akadémia FC (NB I, 22. forduló)

* 19.00 óra: CSU Craiova – Konstanci FCV Farul (Szuperliga, 29. forduló)
* 20.30 óra: Újpest FC – MTK Budapest (NB I, 22. forduló)

Március 2., vasárnap:

* 15.00 óra: Jászvásári CSM Politehnica – Petrolul 52 Ploiești (Szuperliga, 29. forduló)
* 15.00 óra: Debreceni VSC – Fehérvár FC (NB I, 22. forduló)
* 17.30 óra: Kecskeméti TE – Paksi FC (NB I, 22. forduló)

* 19.00 óra: Ferencvárosi TC – ETO FC Győr (NB I, 22. forduló)

* 20.00 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Bukaresti FCSB (Szuperliga, 29. forduló)

Március 3., hétfő:

* 17.00 óra: Bodzavásári Gloria – Aradi UTA (Szuperliga, 29. forduló)
* 20.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Nagyszebeni Hermannstadt (Szuperliga, 29. forduló)

A szuperligás mérkőzéseket a DigiSport és a Prima Sport, az NB I-es találkozókat az M4 Sport vagy az M4 Sport+ televízió közvetíti.

RENDEZVÉNYEK

Mineralia – ásványkiállítás

A Maros Megyei Múzeum szervezésében február 27-én, pénteken a marosvásárhelyi néprajzi múzeumban megnyílik az idei első Mineralia ásványkiállítás. A március 2-áig, vasárnapig látogatható tavaszi tárlaton kristályok, ásványok, kővételek, természetes kövek és ezekből készült egyedi dísz tárgyak sorakoznak fel. A kiállítás fő témája a jaspis féldrágakő, amit már az őskorban szerszámok és amulettek készítésére használtak, és amit szépsége és változatosága idővel az ékszerek és dísz tárgyak nagy becsben tartott alapanyagává tett. A kiállítás nemcsak a gyűjtőknek szól, hanem mindazoknak, akik szeretnék felfedezni a kristályok és természetes kövek szépségét. A belépés díjtalan. Nyitvatartás: 10–18 óra között.

Eredeti Jókai-kéziratok a Teleki Tékában

Az író születésének 200. évfordulója alkalmából minikiállítás mutatja be azokat a kéziratokat, amelyeket a marosvásárhelyi Teleki-Bolyai Könyvtár őriz. Az 1850-es években írt elbeszélések, illetve az Egy magyar nábob szövegét tartalmazó lapokat tekinthetik meg az érdeklődők Jókai jellegzetes gyöngybetűivel. A tárlat március végéig látogatható a könyvtár nyitvatartási idejében (kedd–péntek 10–18 óra között).

Megemlékezés és koszorúzás

A 35 éves Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület február 28-án, pénteken (ma) délelőtt 11 órától emlékbeszédrel és koszorúzással emlékezik meg Kántorné Engelhardt Anna híres drámai színésznőről a marosvásárhelyi katolikus temetőben lévő sírjánál. Az egyesület megalakulása óta gondozza a híres fáklyavívó színésznő nyughelyét és emlékét. Az együttlétre a szervezők minden érdeklődőt várnak.

Jótekonysági könyvvásár

A Solidaris Egyesület és a Hotel Everest közös szervezésében jótekonysági könyvvásárra kerül sor február 28-án, pénteken (ma) és március 1-jén, szombaton 11 és 19 óra között az Everest szállóban (Marosvásárhely, Villanytelep/Uzinei utca 16–18. szám). Az érdeklődők hatszáz különféle tematikájú kötetből válogathatnak. A könyvek megvásárlásával a nehéz anyagi helyzetben lévőket lehet támogatni, minden beérkezett 100 lejből egy nélkülöző számára állítanak össze tartós élelmiszerből álló csomagot a szervezők.

Nyílt napok a Sapientian

Idén is nyílt napokat szervez a Sapientia EMTE. Négy pénteken, március 7-én, 14-én, 21-én és 28-án várják az érdeklődő középiskolásokat egyénileg vagy csoportok tagjaként az egyetem négy karán, Csíkszeredában, Kolozsváron, Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön. A részvétel ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött. Jelentkezés és részletek az egyetem www.sapientia.ro oldalán.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

A teljes arzenálját bevetette a DNA Konstancán

A korrupcióellenes ügyészség (DNA) főügyésze, Marius Voineag az intézmény tavalyi tevékenységi mérlegét ismertető csütörtöki sajtótájékoztatóján kijelentette, hogy a konstancai kikötőben történt korrupciós bűncselekmények felgöngyölítése „példátlan méretű” művelet eredménye volt.

A főügyész elmondta, hogy a DNA ügyészei a vizsgálataik során az intézmény minden erőforrását maximálisan felhasználták, beépített nyomozókkal és „komplex technikai eszközökkel” dolgoztak. „Gyakorlatilag a teljes arzenálunkat bevetettük. (...) Mindenki gyanította, hogy valami történik a konstancai kikötőben, de ahhoz, hogy ezt feltárjuk, nagy körültekintéssel és diszkrécióval kellett eljárunk” – magyarázta.

A DNA korábbi közleménye szerint 2024 és 2025 között több üzletember és cég képviselője 2 ezer és 100 ezer euró közötti pénzüsségeket és más javakat ígért a konstancai kikötőigazgatóság tisztviselőinek cserébe a konstancai kikötő területén működő vállalkozásaik támogatásáért.

Az üzletemberek többek között ingatlanok koncesszióba vételét, a cégeik tevékenységét megkönnyítő vasúti összeköttetés jóváhagyásának felgyorsítását, hulladékelszállítási szerződések meghosszabbítását és bizonyos kikötőhelyekhez való kizárólagos hozzáférést kértek a lefizetett tisztviselőktől – olvasható a DNA közleményében.

Az ügyészek szerint az üzletemberek összesen 6 millió eurót ígértek a segítségükért cserébe a kikötőigazgatóság alkalmazottainak, akik az összegből a büntetőeljárás elindításáig 350 ezer eurót át is vettek. (Agerpres)

Szükség lenne Ukrajna biztonságának amerikai szavatolására

Keir Starmer brit miniszterelnök csütörtökön Washingtonba utazott, ahol fogadja őt Donald Trump amerikai elnök. A repülőgépen az őt kísérő újságíróknak nyilatkozva a munkáspárti kormányfő közölte: tárgyalások folynak arról, hogy Nagy-Britannia katonákat küldjön egy esetleges jövőbeni ukrajnai békefenntartó alakulatba.

Starmer már az elmúlt napokban is jelezte, hogy Nagy-Britannia más európai országokkal együtt kész és hajlandó katonákkal részt venni az ukrajnai békefenntartásban, ha ehhez sikerül megteremteni a megfelelő feltételeket, Moszkva azonban ezt jelenleg elveti.

A brit kormányfő csütörtöki nyilatkozatában ugyanakkor megerősítette azt az álláspontját is, hogy szükség lenne Ukrajna biztonságának amerikai szavatolására. Arra a kérdésre, hogy ez véleménye szerint milyen formát ölthetne, Starmer úgy fogalmazott, hogy ez nyilvánvalóan intenzív egyeztetések tárgya lesz, de ő nem kíván „előrszaladni” ebben a kérdésben.

Donald Trump legutóbbi nyilatkozataiban arra utalt, hogy Ukrajna biztonságának szavatolását ő inkább Európára bízna.

A brit miniszterelnök a Washingtonba vezető repülőúton

adott nyilatkozatában azonban kijelentette: Nagy-Britannia kiveszi majd a részét az ukrajnai biztonság szavatolásából, de ő egyértelműen azt vallja, hogy ehhez „valamilyen formájú” amerikai támogatás is kellene.

Hozzátette: szilárd meggyőződése, hogy Ukrajnában nem tűzszünetre, hanem tartós békére van szükség, ennek megteremtéséhez viszont biztonsági garanciák kellenek.

Starmer kijelentette: a külső támogatás nélküli tűzszünet alkalmat teremtene Vlagyimir Putyin orosz elnöknek arra, hogy „kivárjon, majd ismét visszajöjjön, hiszen Ukrajnával kapcsolatos ambíciói meglehetősen nyilvánvalóak”.

A brit miniszterelnök a héten, washingtoni látogatása előtt két nappal bejelentette, hogy Nagy-Britannia 2027-re a hazai össztermék (GDP) 2,5 százalékára emeli védelmi ráfordításait, és ha a gazdasági körülmények lehetővé teszik, a következő parlamenti időszakban 3 százalékra növeli ezt az arányt.

Donald Trump nemrégiben arra szólította fel a NATO-tag-államokat, hogy hazai össztermékük 5 százalékát költsék védelmi kiadásokra az atlanti szövetség jelenleg érvényes ajánlásában szereplő 2 százalékos minimum helyett.

London egyelőre ennek a felére vállalt hivatalos kötelezettséget a brit kormányfő által bejelentett 2,5 százalékos GDP-arányos védelmi költségvetési célkitűzéssel. (MTI)

Lengyelország Apache harci helikoptereket bérel

Nyolc darab AH-64E Apache típusú amerikai harci helikopter lízingeléséről szóló szerződést írt alá csütörtökön a nyugat-lengyelországi Innowroclaw melletti légbázison Wladyslaw Kosiniak-Kamysz lengyel védelmi miniszter – közölte a varsói védelmi tárca.

A mintegy 300 millió dollár értékű, június és szeptember között megvalósítandó megállapodás áthidaló megoldást jelent a Lengyelország által megrendelt 96 darab Apache helikopter szállításáig, amelyre 2028-tól kerül sor. A lízingszerződés a lengyel pilóták és a technikai

személyzet kiképzését is biztosítja a gépek bérlési ideje alatt.

Kosiniak-Kamysz a csütörtöki szerződés-kötést követő sajtókonferencián kijelentette: a szerződés „a bizalom jele” az Egyesült Államok részéről, amely „nem adja el fejlett katonai felszerelését akármelyik, érte fizetni hajlandó országnak”.

Lengyelország tavaly augusztusban írt alá szerződést 96 darab AH-64E Apache típusú helikopter beszerzéséről. Az adásvétel összértéke mintegy 10 milliárd dollár.

Az ügylet rádiólokátorok, 1844 darab AGM-114R2 Hellfire rakéta, 460 darab JAGM levegő-föld rakéta és 508 darab Stinger légvédelmi rakéta beszerzését is magában foglalja. Emellett Varsó tavaly augusztusban olyan megállapodásokat írt alá az amerikai Boeing és a General Electric cégekkel, amelyek értelmében a helikopterek egyes alkatrészeit Lengyelországban fogják szervizelni.

Pawel Bejda védelminiszter-helyettes csütörtökön elmondta: 2028-ban a megrendelt Apache gépek első 18 darabját várják Lengyelországba. (MTI)

Újjávarázsolták a Pink Floyd pompeji koncertfilmjét

Teljes képi és hang felújítást követően ismét kiadják a Pink Floyd legendás, eredetileg 1972-ben bemutatott pompeji koncertfilmjét.

A technikailag korszerűsített filmet, valamint az újakevert hanganyagot Pink Floyd at Pompeii MCMLXXII címmel videó és audió formátumban is megjelenteti május 2-án a Sony's Legacy Recordings – írta a superdeluxeedition.com.

A Pink Floyd pompeji fellépése a zenekar The Dark Side of the Moon című, 1973-ban kiadott lemeze előtti időszakban valósult meg. A történet 1971-re nyúlik vissza, amikor Adrian Maben rendező kitalálta, mi lenne, ha filmre vennék, amint a Pink Floyd a Vezúv alatt, az ókori Rómában épült pompeji amfiteátrumban játszik, közönség nélkül. A terv meg is valósult, a különleges filmbe a koncertképek mellett bekerültek azok a felvételek is, amelyeken a zenészek a vulkanikus tájon járkálnak, és bevágtak bugyborékoló, gőzölgő és ömlő láváról készített anyagot is.

A koncert 1971 októberében volt, és az volt az első alkalom, hogy élő zenei fellépést rendeztek ebben a csodálatos környezetben. A Pink Floyd műsorában szerepelt az Echoes, A Saucerful of Secrets, a Set the Controls for the Heart of the Sun és számos más ismert dal.

A több mint fél évszázados film teljes felújítási folyamaton esett át: az anyagot kézi munkával, kockáról kockára restaurálták az eredeti 35 milliméteres negatívról, amelyet

a közelmúltban találtak meg a Pink Floyd archív tárában.

„A restaurált változat bemutatja a teljes, csaknem másfél órás eredeti vágást, vegyítve egy 60 perces szerkesztett forrásanyaggal, illetve az Abbey Road stúdióban a koncert után készült dokumentumfilm elemeivel” – mondta Lana Topham, a Pink Floyd restaurálási igazgatója.

A koncert hanganyaga Steven Wilson újakeverésében, Dolby Atmos, 5.1 és sztereó formában fog megjelenni. A sztereó mix dupla CD-n és dupla vinylen lesz kapható, az Atmos és az 5.1 keverések a blu-ray- és DVD-kiadásra kerülnek. Utóbbi két formátumon a 85 perces film és a 60 perces koncert is rajta lesz. A CD-n és a vinylen két bónuszdal is lesz: a Careful With that Axe, Eugene alternatív változata, valamint a vágatlan A Saucerful of Secrets.

A Pink Floyd aktív korszaka 1995-ben lezárult (az utolsó tíz év Roger Waters nélkül), Richard Wright billentyűs pedig 2008-ban elhunyt. Gilmour és Waters szólóelőadóként túl a 70-en is óriási sikerrel koncerteztek a világban az elmúlt néhány évben. David Gilmour 2016-ban visszatért Pompejibe, ahol két koncertet adott zenekarával; ezekről Gavin Elder rendezésében film is készült.

Pompeji ókori római romváros Nápoly közelében, amelyet a Vezúv kitérő pusztított el Kr. után 79-ben. A hatalmas hamu- és lapillitömeg teljesen betemette a várost, ám alatta a holttestek és az épületek csodálatos épségben maradtak fenn. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Nőtt a költségvetési hiány

A pénzügyminisztérium csütörtökön közzétett adatai szerint idén januárban a GDP-arányos költségvetési hiány 0,58 százalék volt, szemben a múlt év első hónapjában jegyzett 0,45 százalékkal. Abszolút értékben a deficit 11,01 milliárd lej volt januárban, míg a múlt év azonos hónapjában 7,89 milliárd lej. A költségvetés bevételei éves összevetésben 1,4 százalékkal, 46,75 milliárd lejre csökkentek az idei első hónapban. Ezt a pénzügyminisztérium az uniós finanszírozások, illetve a hea- és a jövedékiadó-bevételek csökkenésével magyarázza. (Agerpres)

Jó mezőgazdasági év várható

Marcel Ciolacu a csütörtöki kormányülés elején kijelentette, hogy idén nagyon jó mezőgazdasági évre van kilátás. Optimizmusát a miniszterelnök azzal indokolta, hogy az elmúlt napokban éppen azokon a területeken hullott le nagy mennyiségű hó, ahol a tavalyi szárazság után a legnagyobb vízhiány volt. Ciolacu ugyanakkor üdvözölte a Romgaz állami gázvállalatnak azt a szándékát, hogy átvegye az ország legnagyobb műtrágyagyártóját, a marosvásárhelyi Azomureșt. (Agerpres)

Meghosszabbítják az energetikai ársapkák hatályát

Meghosszabbítja a kormány az energetikai ársapkák hatályát – jelentette be a csütörtöki kormányülés előtt Marcel Ciolacu miniszterelnök. A villanyáram esetében három hónappal, június 30-ig tolják ki a jelenleg érvényes szabályozást. „A földgáznál még egy évig megőrizzük az ársapkát, hogy elviselhető áron tölthessük fel a készleteket a következő télre” – nyilatkozta a miniszterelnök. Az érvényben levő hatósági árszabályozás március 31-én járt volna le. (MTI)

Javult a gazdasági hangulat az euróövezetben

Az euróövezeti gazdasági hangulatindex öt hónapja a legmagasabb értékére emelkedett februárban az Európai Bizottság Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatósága, a DG ECFIN csütörtökön publikált jelentése alapján. Az euróövezet gazdasági hangulatmutatója februárban a 96,0 pontos várakozásokat meghaladva 96,3 pontra emelkedett a januári 95,3 pontról. Ez az elmúlt öt hónap legmagasabb szintje. A feldolgozóiparban enyhült a pesszimizmus, a mutatószám mínusz 11,4 pontra emelkedett a januári mínusz 12,7 pontról a termelési volumennel szembeni várakozások javulásának, a rendelésállomány aktuális szintje növekedésének köszönhetően. A háztartások várható pénzügyi helyzetéről és a múltbeli pénzügyi helyzetről alkotott véleménye lényegében változatlan maradt. A szolgáltatóiparban romlott a hangulat. (MTI)

Holtan találták az Oscar-díjas Gene Hackmant és feleségét

A legendás Oscar-díjas színész és felesége, Betsy Arakawa kutyájukkal együtt Santa Fe-i otthonukban hunyt el. A rendőrség egyelőre kizárta az idegenkezűséget, de a halál pontos okát még vizsgálják. Gene Hackman, a filmtörténelem egyik legelismertebb színésze 95 éves volt.

Kegyetlen alku

(Folytatás az 1. oldalról)

szó nélkül, és diplomáciai körökben szokatlan módon, Trump kezét megfogva közbeszólt: nem az USA, hanem az EU államai fizették az ukrán támogatások 60 százalékát. Az EU 128 milliárd dollárt fektetett Ukrajna biztonságába, állítja Macron elnök. Tehát az embertelen szenvedést és pusztítást okozó háború nem volt más, mint egy jól kamatozó befektetés? Sajnos igen. Ez abból is látható, hogy mekkora a tolongás a törlesztést remélők körében. Románia is ott lapít a sor végén, abban reménykedve, hogy legalább az újjáépítés során lecsik egy kis morzsa. És végső soron az amerikai-orsz békétárgyalás célja, bármennyire kegyetlenül hangzik: nem a háború lezárása, hanem az osztozkodás. Geopolitikai, gazdasági újrafelosztása a régióknak.

Kegyetlen alkut köt ma Zelenszkij elnök, az áldozatok sírhantjait taposva.

Sokan korcsolyáztak a Nyárádon

(Folytatás az 1. oldalról)

hangulatvilágítást is szereltek, így már aznap estig kint voltak a fiatalok a jégen. Szombaton a délutánra meghirdetett nyitás előtt már sokan korcsolyát húztak, és késő estig folyamatos volt a zsidongás a jégen – mesélte el Kacsó István tűzoltóparancsnok a Népújságnak. A hangulatot térszene fokozta, és nem hiányzott idén sem az ingyenes enni-innivaló: elsősorban az önkéntes tűzoltók járultak hozzá a forró tea és forralt bor előteremtéséhez, a Genesis pékség kenyeret és kalácsot adományozott, volt, aki szalonát vagy kolbászt hozott, így ismét megterítették az asztalt. A látogatók számát nem tudják felbecsülni a folyamatos érkezések és távozások miatt, de a három nap alatt sok százan lehettek, hiszen egyszerre másfél száz személy állhatott a jégre. A jó hangulat és a megfelelő időjárás miatt sokan kihasználták a rendelkezésükre álló néhány órát, és örültek a lehetőségnek. A helyiek mellett nagyon sok idegen arcot is lehetett látni, valószínűleg a megyeközpontból és a környező településekről is sokan választották ezt a célpontot.

Kacsó István elmondta: a településen nagy igény mutatkozott már évek óta a korcsolyázásra, de az önkormányzat költségvetése nem bírta meg egy korcsolyapálya felállítását, a jelenlegi energiaárak miatt egy vállalkozónak sem érne meg ilyent üzemeltetni, ezért választották ezt a természet kínálta lehetőséget, amely könnyen elérhető helyen van, és biztonságossá tehető. A parancsnok szerint ennek köszönhetően a gyerekeket ki tudják

mozdítani a komfortzónájukból, és kihozzák őket a jégre, hogy szép élményekben legyen részük, míg a felnőtteket legtöbbször a gyermekkorú élmények csalogatják ki, hiszen akkor még igazi telek voltak, és minden talpalatnyi jeget felkutattak korcsolyázás céljából. Ha nem is korcsolyáznak, de kijönnek, örülnek a gyermekek örömeinek, s egy pohár forralt bor mellett kötetlenül beszélgetnek egymással. A tavaly az idő nem tette lehetővé a korcsolyázást, így idén ötödszörre tudtak alkalmat nyújtani a jégélményekre, és büszkéek is arra, hogy a tűzoltóból, a húsvéti locsolás, az adventi adománygyűjtés mellett ez is kezd hagyományos közösségi eseménnyé válni. Ha az időjárás lehetővé teszi, jövőben is lesz folytatás.

A jégen tanítványai körében találtak Bocska Eszter Gizella tanítónőt is. Amióta a tűzoltók ide jeget varázsolnak, azóta mindig itt vannak, gyermekeiket és diákjait is elhozza. Biztonságos a hely, jó a hangulat, ezért jó találkozóhely a helyiek számára, kellemesen el lehet tölteni itt egy délutánt ismerősök társaságában. Legközelebb Marosvásárhelyen van lehetőség korcsolyázni, így igazán örömmel használják ki ezt a lehetőséget, még ha csak pár napig tart is. Több gyereket is ismer, akik itt tanultak meg korcsolyázni. „Ez nekünk évről évre nagy élmény. Öröm látni a fejlődést és az önfeledt játékokat, az ambíciót, ahogy igyekeznek mind megtanulni korcsolyázni. A tél szerintem így igazi, ha erre is van lehetőség a szabadban, így együtt” – mondta a tanítónő.

Mivel a hét már enyhébb napokkal kezdődött, és a második felében további felmelegedés várható, a tűzoltók kedden lezárták a teret, figyelmeztetve a lakosságot, hogy már nem ajánlatos a jégre menni, a jégfelület megromlott, ezért a korcsolyázók biztonságáért nem vállalnak felelősséget. A következő időszakban már az ideai tevékenységeik előkészítésére figyelnek, és azon töprengenek, hogy milyen további tevékenységeket szervezhetnek, ahová kimoszthatják, ahol összehozhatják a helyieket. Mert nem kell mindenhez pénz, legtöbbször az akarat is elég – vallja Kacsó István és társai.

Tanci és diákjai – minden évben eljönnek, többen itt tanultak meg korcsolyázni
Fotó: NYÖTE

Toni Greblă leváltásáról szavaznak

A képviselőház és a szenátus jogi bizottsága péntek reggel ül össze elkészíteni a jelentést az Állandó Választási Hatóság (AEP) elnöke, Toni Greblă leváltásáról. A jelentésről aznap esti együttes ülésén szavaz a parlament két háza.

A képviselőház jogi bizottságának elnöke, Bogdan Ciucă csütörtökön az Agerpresnek elmondta, hogy a péntek reggeli ülésre meghívták Toni Greblăt is, ismertetni az álláspontját.

A parlament két házában összevont házbizottsága kedden úgy határozott, hogy a szenátus és a képviselőház pénteki együttes ülésén döntenek Toni Greblă menesztéséről az AEP éléről.

Az intézményvezető leváltására vonatkozó javaslatot Ciprian Șerban képviselőházi elnök terjesztette a házbizottságok elé

azzal az indoklással, hogy 2023 márciusában Toni Greblă a kinevezésekor érvényes országos minimálbért (3000 lejt) vette alapul a saját havi illetménye kiszámolásakor a 2080 lejre befagyasztott érték helyett. Így 2023-ban és 2024-ben Greblă illetéktelenül jutott hozzá nagyobb összegű juttatáshoz, a napidíját is beleértve, mivel utóbbit a havi illetmény összegével arányosan számolják ki.

Az AEP elnökének azt is felróják, hogy a Központi Választási Irodát (BEC) új székhelyre költöztette, és a bérleti díjjal is megkárocsította az államot.

Mindezek mellett Toni Greblă az utóbbi időben tisztségével összeegyeztethetetlen nyilatkozataival és megnyilvánulásaival ártott az AEP presztízsének – olvasható az indoklásban. (Agerpres)

Elhagyták Romániát a Tate fivérek

Elhagyták Romániát csütörtökön a helyi hatóságok által nemi erőszakkal, emberkereskedelemmel, kiskorúak sérelmére elkövetett szexuális kizsákmányolással, pénzmosással, bünszöveget létrehozásával és a tanúk megfélemlítésével gyanúsított amerikai–brit kettős állampolgárságú Tate fivérek – erősítette meg a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT).

A vádhatóság szerint Andrew Tate influenszer és öccse, Tristan továbbra is hatósági felügyelet alatt áll Romániában, de feloldották az ország elhagyására vonatkozó tilalmat, és kérésükre lehetővé tették, hogy ideiglenesen külföldre utazzanak.

Az Agerpres hírügynökség szerint a Tate fivérek csütörtök reggel 6 órakor egy Dubajból érkező Gulfstream G550-es magánrepülőgéppel hagyták el a bukaresti nemzetközi repülőteret, és a repülési hatóságok közlése szerint Floridába tartott.

A DIICOT két ügyben indított bűnvádi eljárást az amerikai–brit influenszer és testvére ellen, és felhívta a figyelmet, hogy a hatósági felügyelet többi előírása – egyebek mellett az a kötelezettség, hogy a gyanúsítottak mindannyiszor jelentkezzenek a román rendőrségen, ahányszor beidézik őket – továbbra is érvényben marad, ezen előírások rosszhiszemű megsértése pedig szigorúbb kényszerintézkedés bevezetését vonja maga után.

A Bukarest Voluntari nevű elővárosában letelepedett brit–amerikai állampolgárságú

Tate fivérek a román vádhatóság szerint bűnszervezetet hoztak létre Romániában, amely a „loverboy” módszert alkalmazva, szerelmet színélve 34 kiszolgáltattott helyzetben lévő fiatal nőt hálózott be, és különböző, általa ellenőrzött helyszíneken pornográf tartalmak gyártására kényszerítette őket, amelyek értékesítéséből 2,8 millió amerikai dollár anyagi haszna származott. A DIICOT szerint a szexuális bűncselekményekből származó pénz „tisztára mosása” érdekében a gyanúsítottak négy luxusautót vásároltak, amelyeket bizalmasaik nevére írtak.

Az egykori kick-boxos Tate fivérek bejegyzéseit több millióan követik az X-en, ahol rendszerint luxuskörnyezetben jelennek meg, drága autót vezetnek, és nőknél gúnyolóddó tartalmakat osztanak meg. Romániai büntetőpereiket nemzetközi médiafigyelem kíséri.

Az országból történt távozásukat a G4Media hírportál összefüggésbe hozta azzal, hogy – a román diplomácia vezetőjének beszámolója szerint – Richard Grenell amerikai elnöki megbízott a müncheni biztonsgpolitikai konferencián egy Emil Hurezeanu román külügyminiszterrel folytatott kötetlen folyosói beszélgetésen jelezte, hogy érdekli őt a Tate fivérek sorsa. A külügyminiszter azt követően számolt be erről, hogy a Financial Times című lap azt írta: a Trump-kormányzat nyomást gyakorol Romániára a Tate fivérek ellen elrendelt kényszerintézkedések feloldása érdekében. (MTI)

Télűző mulatozás Erdőszentgyörgyön

Múlt héten, közvetlenül a vakáció előtt tartottak farsangi álarcosbált az erdőszentgyörgyi diákok. Sok volt a résztvevő, és még több a különféle öltözet, nem hiányoztak a hagyományos elemek sem.

Gligor Róbert László

Másodszor rendezték meg múlt csütörtökön délután az erdőszentgyörgyi önkormányzat által tavaly kezdeményezett, néhány pedagógussal együttműködve megszervezett álarcosbált. A kisvárosban 2019 óta nem volt farsangi esemény, azelőtt a helyi Százfonat Egyesület szervezte, de néhány éve ez abba maradt. Iskolai keretek között egy-egy osztályban még szerveznek álarcos játékokat, de évek óta nagyon csendes a farsangi időszak, hiányoztak a nagy, tömeges játékok. Ezért szerveztek egy olyan, kimondottan a farsangra összpontosító nagy rendezvényt, hogy a városnapok programjai vagy a gyermeknap mellett mást is nyújtsanak a gyerekeknek – választott azon kérdéseinkre Átyin Andrea Kata, hogy miért kezdeményezte tavaly a városvezetés a farsangi álarcosbált szervezését.

A polgármesteri hivatal több alkalmazottja jelmezöltött magára, s úgy indultak mulatni hívni a gyerekeket. Miközben tavaly Mickey és Minnie, Elza, Olaf és egyéb Disney-mesék szereplőinek öltöztek, idén mindenki minyonként jelent meg, és két nappal a rendezvény előtt felkeresték a bölcsődei és óvodai csoportokat, valamint a 0-6. osztályos diákokat, és mindenkit meghívták a mulatságba – mesélte el az önkormányzat szóvivője a Népújságnak.

A mintegy kétszáz gyerek a Rhédey-kas-

tély udvarán sereglett össze a jelzett időpontban, mindenkiük jelmezbe öltözve: volt ott katona és tűzoltó, cigányasszony és boszorka, pókember és kalóz, katicabogár, oroszlán és sok más egyéb. Nem hiányzott a farsangi eseményről a már régebről is hagyományos Ily-

Hagyományos Ilyés-égetéssel és énekléssel, hangoskodással lúzták el a telet

Fotó: Vlad Eleș

lyés, a telet jelképező, „elhunyt” bábu sem. Rövid köszöntő után néhány gyerek felémelte őt, s elindult a zajos menet, amelyben siratóasszonyok kísérték az elhunytat, őket pedig a temetési menet követte. A gyereksereg a művelődési házhoz vonult, ahol körülállta Illyést, majd a megfelelő „papi” búcsúztató után meggyújtották, s elégetésével, énekelve, hangoskodva, jelképesen elűzték a telet.

A mulatság csak ezután következett, hiszen mindenkit várt a kultúrház, amelyet előzetesen mindenféle – többnyire az önkormányzati munkatársak, részben pedig néhány osztály és csoport által készített – díszekkel, álarcokkal ékesítettek fel. Minden osztály és csoport bemutatkozó kört tett a színpadon, hogy a többiek is szemügyre vehessék, majd Adorján Orsolya óvónő táncműhelybe hívta a tömeget. Szünetben zsíros kenyérral és teával kínálták a résztvevőket, volt tombolázás is, amit fánkekvő verseny követte: minden korosztály kedvére összemérhette étvágyát. A hangulatot tovább fokozta a mennyezetről leengedett tómerdek léggömb és konfetti, az örömteli pillanatokat pedig egy újabb kör tombolázás követte. A szervezők 110 játékot és különböző tárgyakat ajánlottak fel sorsolásra. Mindezt, illetve az eszem-iszom költségeit az önkormányzat állta, ezek értékét a sorsjegyek eladásából térítették meg – mondta el a szóvivő, akitől megtudtuk: a falatozáshoz 20 kenyeret és 5 kilogramm zsírt használtak fel, továbbá 800 fánkot sütöttek – ez utóbbit a helyi Naplemente idős klubjának néhány tagja vállalta magára.

Megjegyzendő, hogy a gyereksereget sok szülő és nagyszülő kísérte el, talán még a tavalyinál is többen, viszont a hagyományos jelmezeket kezdik kiszorítani a kereskedelemben is megtalálható, mindenféle mesehősre emlékeztető álarcok és öltözetek, hiszen ezeket könnyebben, olcsóbban meg lehet vásárolni, mint másakat készíteni – tette hozzá Átyin Andrea Kata.

949. szám

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

Egy rejtett világ varázsa (1.)

Novemberben bepakoltam a hátizsákba, és barátommal nekivágtam egy hosszú útnak Indiába. A fél kontinens északkeleti államait akartam felfedezni, egy Bhután, Kína, Banglades és Burma közé szorított vidéket.

Eigel Gabriella

Körülbelül 200 etnikai csoport él az itt alakult hét államban, az úgynevezett „Hét Testvér” államaiban. Az emberek külsőleg és kulturálisan különböznek az indiaiaktól. Arcvonásaik elárulják kelet-ázsiai származásukat, de szokásaik, vallásuk és nyelvük is más. India Nagy-Britanniától való függetlenedése után ez a soknemzetiségű régió instabil lett. Évtizedeken át különféle politikai zavargások destabilizálták az indiai kormányzat alá tartozó területet.

Az indiai kormány levette a felkeléseket, és az állandó zavargások miatt hosszú ideig nem engedett be nyugati állampolgárokat erre a területre. Mivel az egyes politikai csoportok továbbra is eltérő érdekeket követnek, még mindig politikai forrásokkal kell számolni. Mizoramban vagy Manipurban a különböző etnikai csoportok egymásra összecsaptak az elmúlt évben is. Ennek ellenére a terület nagyrészt megnyugodott, érvényes indiai vízummal lehet beutazni és biztonságosan mozogni. Csupán néhány államban van szükség számunkra egy speciális „védett területi engedélyre” (Protected Area Permit).

Az európai turisták még mostohán kezelik ezt a vidéket. Útleírás nem találtam semmilyen nyelven,

csupán néhány oldalon említik meg az észak-indiai útkönyvek ezt a rejtett világot. Felfedezőösztönöm erősebb volt, mint aggályaim, s elindultam barátommal világot látni.

A Hornbill fesztivál

Kalkuttából egy kétnapos út után értük el Nagaland (Nágaföld) fővárosát, Kohimát. Hegyen-völgyön nyújtózkodik a település. Lépcsős utcákról nyílik lenyűgöző kilátás a Khasi-dombokra. Szívesen mászkáltam volna ott, de a hátizsák lefékezett, és a korai naplemente sürgetett, hogy a szállásunkat napvilágban elérjük. Taxit fogadtunk, de amikor a főútról letértünk, attól tartottam, hogy mielőtt célhoz érnenék, az autó szétesik a hepehupás ösvényen. Már a sofőr is dohogott, de szerencsére, amikor már vissza akart fordulni, feltűnt a panzió kapuja.

Kis ház előtt álltunk egy meredek, őserdővel belepert hegyszőlő lábánál. A kertbe néhány sátrat húztak fel, mert a Hornbill fesztivál alatt alig lehet szállást kapni. A kedvező üzleti alkalmat kihasználta a tulajdonos, és borsos áron bérbe adta a sátrakat.

Az egyhetes utazás után ott éreztem először, hogy megérkeztem oda, ahová mindenképpen el akartam jutni.

Azon a délutánon kezdődött a Hornbill fesztivál, amit mi feltéle-

nül meg akartunk nézni. Nagalandban sok népi ünnepély van, de ez az egyetlen, ahol mind a tizenhat jelentős törzs megjelenik. Huszonöt évvel ezelőtt Kisamában felépítettek egy hagyományos falut az egyes törzsek tipikus kunyhóival. Azóta minden december első hetén a törzsek képviselői népviseletben felvonulnak az utcákon, énekelnek, ősi zeneszerszámaikkal muzsikálnak, és hagyományos finomságokkal kényeztetik látogatóikat.

Hagyományos öltözetben

A különböző építkezési stílus bizonyítja, hogy ezek a törzsek elszigetelten éltek. Mindegyiknek megmaradt a jellegzetes kultúrája, amit a betolakodó civilizáció lassan kiszorít a hétköznapiakból. A változás nem tetszik a turistáknak, de sok szempontból megkönnyíti az ottani életét. Ezen a délutánon viszont izelítőt kaptunk egy feledésre utalt életformáról.

A benyomásaink betölthetnének egy egész könyvet. Fantasztikus koncertek, gyönyörű népviseletben bemutatott táncok uralták a hangulatot. Mi, két európai öreg ember, feltűntünk a tömegben is. Néhányan keresték a beszélgetést velünk, és nyíltan meséltek szokásaikról, életformájukról. Elmondták, hogy a

A konyak törzs kunyhója

nága törzs már a XII. században keletre erre a vidékre vándorolt. Az angol gyarmatosítás előtt az emberek, vadászó és gyűjtögető életmódot folytatva, a saját szokásaik, törvényeik, ősi vallásuk szerint, klánokba szerveződve éltek, ápolták a hagyományait. Az angolokkal jöttek a misszionáriusok, és terjeszteni kezdték a kereszténységet. Pílanatnyilag több mint 90 százaléka a lakosságnak áttért a keresztény hitre. Egy fiatal lány reám kacsinzott, és hozzáfűzte, hogy azért a hagyományos ünnepeken még mindig áldoznak egy kecskét az isteneiknek, akik az erdőben élnek, és gonosz démonokká válnak, ha nem tisztelik őket az emberek.

De háborzongató élményeink is voltak. Láttunk egy legalább hat méter hosszú résdobot, amin tizenkét férfi vert egy indulót. Igazából ez nem induló volt, hanem ünnepi muzsika, de nekem harci indulóként hangzott. Meg kell vallanom, hogy a katonai jellegű hangokról eszembe jutott, hogy mi egy pillanatnyilag békés környezetben vagyunk, de a politikai stabilitástól még elég messze van ez az állam is. (Nem hiába regisztrálnak a hatóságok a repülőtéren minden látogatót.)

Libabőrös lettem, amikor az (általólag) utolsó fejedvadász agyontetovált arcára pillantottam. A konyak törzs szokásaihoz tartozott, hogy emberei az ellenségeiket lefejezték, mert a vitéz sikerét rituális ünnepséggel celebrálták, és a fejedvadász áldozatai koponyáival díszítette a kunyhóját. Minél több koponyát akasztott egy férfi a falra, annál nagyobb elismerésnek örvendett. Ennek a brutalitásnak a fő oka lelki hátterű. A törzsbéliek azt hitték, hogy így az ellenség ereje átszáll saját harcosaikra. Az indiai állam 1947-ben betiltotta a fejedvadászatot. Ennek ellenére még ismertek egyedi esetek a 1970-es, sőt, mások szerint a '90-es évekből. Néhány

szokása az ősi ázsiai népeknek örültek tünik számunkra, pedig az európai ember sem volt könyörületes a legyőzötttel szemben. Milyen hasznos a feledékenység!

Fura, hogy ezek a szörnyű szokások tolakodnak az előtérbe, ha a fesztiválról beszélünk.

Számunkra a fesztivál tetőpontját egy kötömb vontatása, a „Stone Pulling” jelentette. Egy soktónás monolitot emeltek egy szánkaszzerű alkotmányra, és több száz, népviseletbe öltözött férfi húzta a követ az egész falun keresztül. Ezeket a kisebb-nagyobb köveket mindenhol lehet látni. Azt mondták nekünk, hogy a szimbolikus jelentése ennek a hagyománynak nem egyértelmű, de az biztos, hogy a helyi kultúrában a kő a maradáóság jelképe. Ezért úgy gondolom, hogy a követet, amiket mi az egyes házak kapuja előtt láttunk, a közösség különösen tisztelt embereknek aján-

Fejedvadász

dékozta. Így fejezték ki megbecsülésüket, és akarták az utókort is arra emlékeztetni, hogy a halandó életművét folytatniuk kell.

Azt hiszem, hogy a 25. fesztiválon egy túlméretezett jelképet állítottak fel, aminek üzenetét mi is megszívlhetnénk.

(Folytatjuk)

Résdob

Kötömb vontatása

A természet kalendáriumja (DCLVIII.)

Kiss Székely Zoltán

Jégvirágmező nyit az ablakon.
Dermedésig tapossa a tekintet.
Itt ez a messzeség felsőfokon:
hókrisztályosítja bölcs rímeinket.

Ha akarod, a körmöd belevág,
s vérezni kezd jegicesen a távlat.
Ennyi terrort szenved el a világ
attól, akit az ablakok is zárnak,

és unja már e világ-évszakot!
Unja: a folyók érszűkületében
a hordalék is tükörré fagyott,
hogy az égből magára visszanezzen.

(...) Nem kérdez, magyaráz, nem menekít.
Már azt is unja, amit föl sem ért még,
s ha betörné a jég ablakait,
semmivé vakulna vele a térkép.

Gál Éva Emese Fonák szivárványából
ma a **Világévszakok**at hívom segítségül: jelet
küldeni e hó nélküli, de hosszan tartó télből
kikandikáló, tavaszt váró hangulatról.

Ha egyszer tavasz akar lenni: az összes
jégpáncélok hiába erőlködnek és tiltakoznak.
– biztatom magam február utolsó napján **Ju-
hász Gyula** szavaival.

Hiszen így van ez jól. Üzen március, az
élő természet üzen.

Nem beszél, hát nem is hazudik; nem ígér,
és mégis odaadja mindenét, nem szól, és
mégis többet mond, mint amit valaha ember
mondott – írja erről az állapotról az az író, aki
talán a legjobban értette – és százezrekkel,
milliókkal megértette – a természet szavát,
Fekete István.

Mit is mond, mit izen március? Békét
vagy háborút? Sokan sokszor félreértették...

Március **Mars isten** hava. Nevét is onnan
kapta. Rómában az ősidőkben az év kezdő
hónapja volt: a tavasz-újévet március idusá-
hoz legközelebb eső holdtöltekor ünnepelték.
Róma több márciusi ünnepe a hadi évadra
való felkészülés jegyében zajlott.

**Mars hadisten emléke már rég kiveszett a
március hó fogalmából, de a tél elmúlásának,
a tavasz megszületésének ünnepét még min-
dig a március fogalmához kapcsolta az em-
beriség** – írta **Supka Géza Kalandozások a
kalendáriumban és más érdekességek** című
munkájának **A futó évek margójára** szóló fe-
jezetében.

Próbálok egyetérteni vele.

Po Csü-Yi kínai költő már a Kr. u. VII.
században a béke apró tavaszi örömeit éne-
kelte meg a **Kikelet a völgyi folyónál** című
versében.

A déli csúcs havába sár vegyül,
Az északon még szűzféheren ül.

A völgy vizén megolvadt már a jég,
Tavasz bizserdül, friss lazúrja ég.

Szél borzongatja kint az ágakat,
Ezernyi titkos csira, rügy fakad.

Megismerem: dal zsong a Yang alól,
Egy szép napon már nem hiába szól.

Imádom ezt az égi, langy szelet,
Jön, elsuhan a sziklás part felett.

Megyek, míg kedves házamig jutok,
Hol este néhány nagy bagoly suhog.

A vén eperfa is kihajt megint,
A tűzhely rejtett fénye, füstje int.

Megkérdezed: mi lesz az estebéd!
S a háznép rizset s epret hord eléd.

Az sem véletlen, hogy e vers először ma-
gyarul Trianon után, 1922-ben, a Bécsben
megjelenő Jövő napilap egyik vasárnapi szá-
mában látott nyomdafestéket. Fordítója **Fra-
nyó Zoltán**.

Március 3. a **békéért küzdő írók világ-
napja**, a **Nemzetközi Pen Club** hirdette meg
1984 júniusában.

(Csupán véletlen egybeesés, hogy **George
Orwell** 1949-ben írt híres regénye az állami
elnyomás disztópiájáról éppen ebben az
évben jelent meg először magyar fordításban
„**Magyar Október**” **Szabad sajtó** nevű sza-
mizdatkiadó gondozásában, 1984 regénycím
alatt.)

Március 3-án emlékezzünk meg az erdélyi
magyar tudósvilág talán legbékésebb jelesé-
séről, **id. Szabó T. Attiláról**. 1987-ben e napon
esett ki kezéből a toll. A nyelvész, történész,
irodalomtörténész, néprajzkutató legnagyobb
alkotása, a több mint másfél millió szócikket
tartalmazó **erdélyi magyar szótörténeti tár**
gyakran vándorolt asztalomra könyvespol-
comról, hogy segítsen eligazodni régmúlt
idők dolgaiban. Ő volt az 1976-ban indult ki-
adás első hét kötetének a főszerkesztője is;
halála után (a VIII. kötettől) a főszerkesztő
Vámszer Márta lett, a XII. köteté **Kósa Fe-
renc**, a XIII. és a 2009-ben megjelent utolsó
köteté **Fazakas Emese** volt. A tár immár a
leggazdagabban adatolt magyar (és közép-
európai) nyelvtörténeti szótár: Erdélyben és
a Partiumban hozzávetőleg egy fél évezred
(XIII. – XIX. század) során keletkezett levél-
tári anyag adatait tartalmazza, minden olyan
szóalakat, melynek a régiségben a források
tanúságtétele szerint valamilyen szerep jutott.
Ma már a Szótörténeti tár hozzáférhető online
is a számítógépes szupersztrádn.

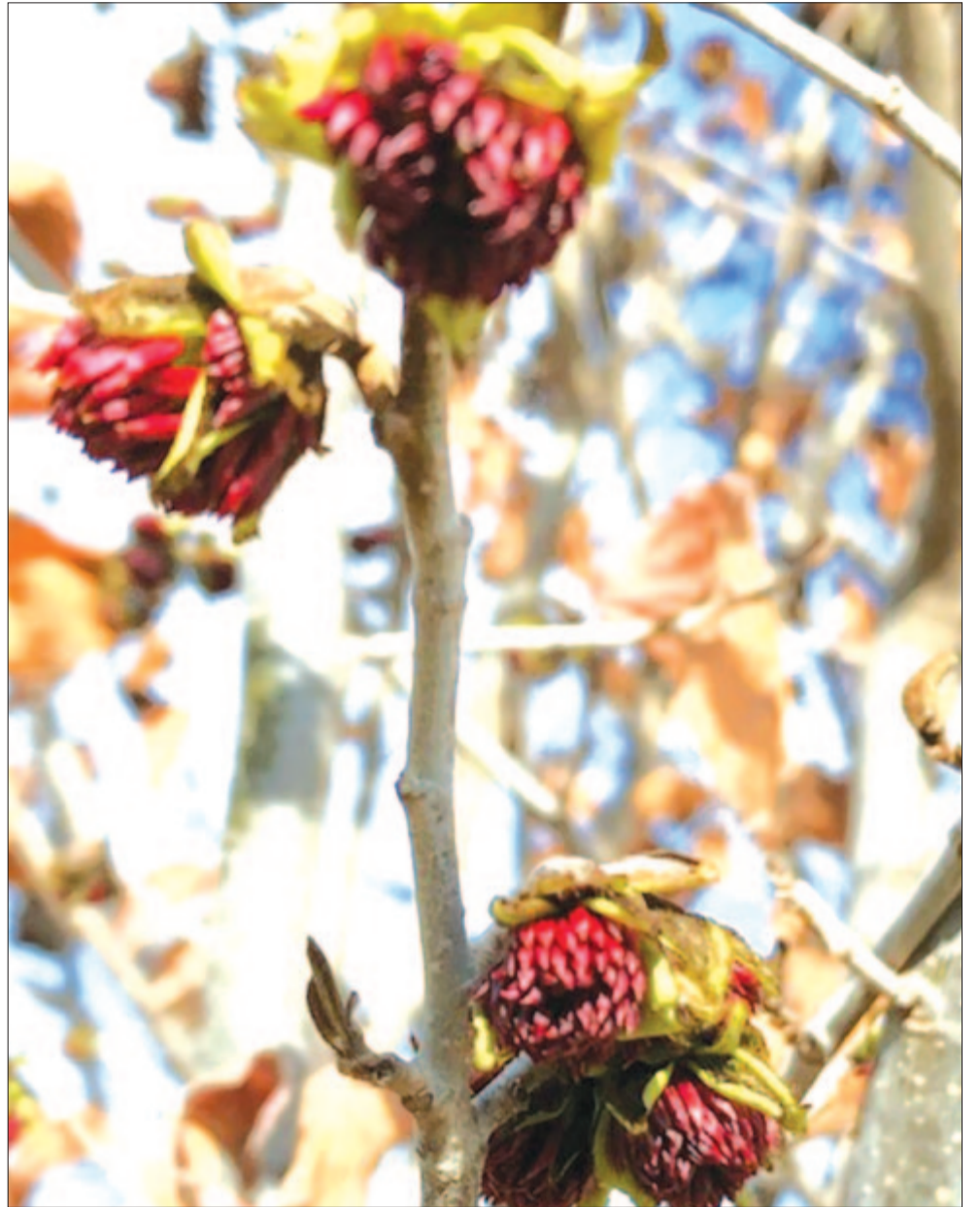
Március 4. **húshagyókedd**, farsang farka,
tréfás székely szóval csonthagyat. Az igazi
farsangi karneválok ideje az ünnepkört záró
napokra esik: farsangvasárnapra, farsanghét-
főre és húshagyókeddre. A „húshagyó” elne-
vezés olasz eredetű: Carne, vale! – „Hús, ég
veled!

A karnevál szó mögött azonban egy egész
szócsoport rejtezik – a farsangoló népi etimo-
lógia kötött belőlük csokrot a századok folya-
mán.

Jön a tavasz. Mit hoz, békét vagy háborút?

Ha jön a tavasz – veszem kölcsön a szót
az éppen most 90 éves **Elekes Ferenc**től
(1935. március 4-én született Siménfalván),
éppen első nyomdafestéket látott verséből,
ami az **Igaz Szó** 1958. évi márciusi számában
jelent meg.

Lásd, a rügyeket már
lassan kibogozzák
a friss, hajnali,
hószagú szelek.

A rügyeket már lassan kibogozzák a friss hajnali hószagú szelek

Szinte hallani,
mint bizsergenek
a fában, a fűben
feszülő erek.
A kert alatt borzas,
kíváncsi verebek (...)

Ugyancsak március 4-én született, 1947-
ben, Tekerőpatakon **Pálfalvi Pál** botanikus, a
székelyudvarhelyi **Benedek Elek Tanító-
képző** biológiai tanára. A gyimesi etnobotani-
kai kutatások mellett első fontos munkáját,
mint volt mentorainak – **Csűrös Istvánnak**
és **Csűrös Káptalan Margitnak** – társszer-
zője jelentette meg **A Csiki-havasok néhány
növénytársulásának ökológiai jellemzése**
címmel. És ő a társszerzője – **Borsodi
Lászlóval**, **Fülöp Zoltánnal** és **Izsák Zoltán-
nal** együtt a **Hargita megye védett és ritka
növényei, állatai** monográfiának. Ő ütötte
nyélbe a – székelyudvarhelyi születésű – leg-
nagyobb magyar botanikus **Soó Rezső** szüle-
tésének századik évfordulójára a
megemlékezést, a tiszteletére a szülőházán
elhelyezett emléktábla avatását, a megrende-
zett emlékkonferenciát és botanikai szakmai
kirándulást, melynek jómagam is meghívottja
voltam.

Március 5. hamvazószerdá: a húsvétvasár-
naptól visszszámolt 40. hétköznapi. Karne-
vál herceg farsangi diadalmenete
hamvazószerdára virradóan halottas meneté
változik. Európában általános szokás (volt),
hogy a farsangot jelképező alakot (óriás pa-
pírmásé bábut, medvemaszkot, vesszőből,
szalmából, rongyból formált torz képmást)
megjátszott jajveszékelés közben kivégzik,
többnyire hatalmas máglyán elégetik, marad-
ványait pedig eltemetik. Nálunk a szokásnak
farsangtemetés, téltemetés, télkihordás a
neve.

Nem lehetetlen, hogy a régi időkben a jel-
képes bábu helyett eleven embert égettek
meg, aki a telet személyesítette meg. **Julius
Caesar** a gall háborúról írt kommentárjaiban
beszámol arról, hogy a kelták emberek töme-
gét áldozták fel ünnepeiken – írja **Jankovics
Marcell Jelkép-kalendáriumában**. – A kö-
zépkori Nyugat-Európában a fentebb leírt
móddhoz hasonlóan „fertőtlenítették” a tél
utóján a falvak, városok határában lévő lep-
ratelepek lakóit.

És kezdődik a nagybőjt. Az **Érdy-kódex-**

ben **negyvenlőbőjt** a neve; az egyházi évben
hamvazószerdától húsvétvasárnapig terjedő,
Jézus negyvennapos böjtölésének, majd kí-
szenvetésének emlékeztetere szentelt negy-
vennapos időszak. Középkori magyar
nyelvhasználatban gyökerező nevük máig él
népünk ajkán. A régi idők böjti fegyelme igen
szigorú volt. A böjti napokon csak kenyeret,
sót és száraz növényi eledeleket volt szabad
enni, és csak egyszer ehettek napjában. Óke-
resztény regula szerint a húsfélék mellett lac-
ticinium (keleti, görögkatolikus szóhasználat
szerint fehér eledel: tej, túró, vaj, sajt, tojás)
sem kerülhetett ilyenkor a hívek asztalára.

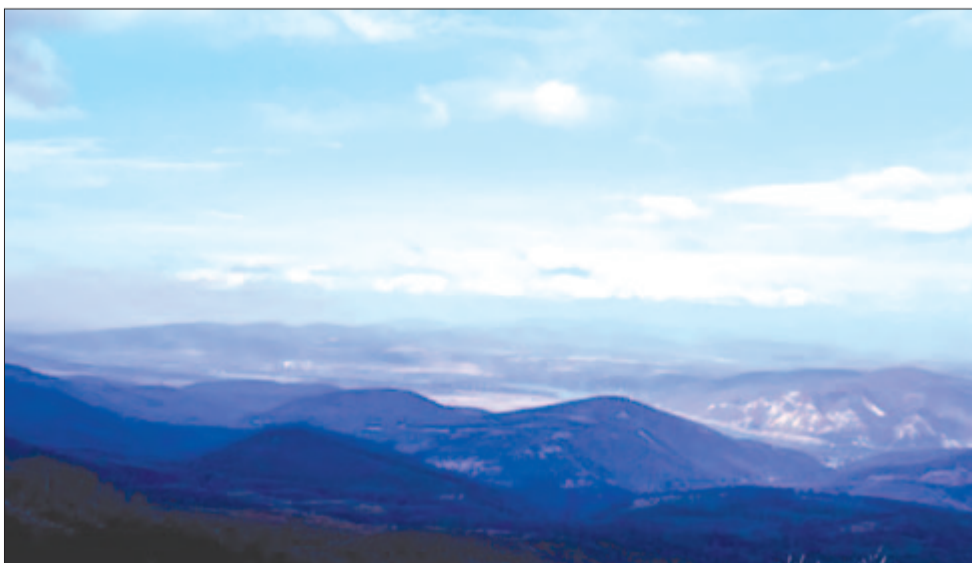
Február 28. a finn nép ünnepe, a **Kalevala
napja**. **Elias Lönnrot** orvos, néprajztudós
1835. február 28-án tette közzé az első Kale-
vala-kötethez írt előszavát.

Lemminkäinen a tavaszban. **Horváth
Istvánnak** ezt a versét az **Utunk** közölte 1975
tavaszán.

Felkiáltoznak a fények.
Lángolások lombosodnak.
Villám könyököl egy felhőn.
Városok dörgő szívébe
könnyű lábbal belopóznak
madárdalok erdőálmok
s vasbarácsolott remények,
fülemile énekének
irányítják antennáik.
Lemminkäinen, honnan jössz, te?
Hozod vasaid csengését.
Fényes vasad villogását.
Aki erőd megkötözte,
jég fagyta be pillantását.
Szája észak havával telt.
Medvemorgó lelke néma.
Rigóhangok riadoznak.
Fák lelkéből illat árad.
Míg vizekre száll a szampó,
vasad, erőknék erőse,
kímélje a zengő fákat.
Füvek csillanó selymesét
nagy talpaid megérezzék.
Lemminkäinen, Lemminkäinen,
ne feledd el a madárdalt.
Őrizd mindenütt a békét.

Ma akár némely – nem csak északi – ál-
lami vezérekhez is szólhat e tavaszi béke-
vágy.

Maradok kiváló tisztelettel.
Kelt 2025-ben, február utolsó napján

Tavasz bizserdül, friss lazúrja ég

Épített örökségünk

Mennyit ér a történelmünk?

A bibliai Bethlehem városának magyar emléke

Bethlen Déstől szűk harminc kilométerre keletre, a Nagy-Szamos partján fekszik. Nevét a régi magyar Betlen személynévből kapta, melynek alapja a bibliai Betlehem városa. Előbb az erdélyi Belső-Szolnok vármegyéhez tartozott, majd a trianoni békeszerződésig Szolnok-Doboka vármegye Bethleni járásának székhelye volt. 1235-ben Bethleem néven említik először. 1325-ben a Bethlen család kezdte el itt várát építeni, majd 1438-ban Bethlen Gergely bővítette, de csak 1543-ban említik először. A Rákóczi-szabadságharc alatt többször cserélt gazdát, a kurucok felgyújtották, majd 1707-ben a császáriak lerombolták. Ma már nyoma sincs. A mai város területén feküdt a középkorban Bélyegalja – 1456, Belegalia – falu, ma a város része, a betelepült zsidókról Jeruzsálemnek nevezik. 1848. december 29-én itt győzte le Bem serege Jablonsky és Urban császári ezredek egységet seregét. A református templomban nyugszik az I. Apafi Mihály fejedelem utasítására 1674. december 13-án itt lefejezett Bánffy Dénes főispán.

Nagy-Bodó Tibor

I. Apa birtoka

Bethlen tehát Déstől mintegy harminc kilométerre keletre, a Nagy-Szamos mellett terül el. A Becse-Gergely nemzetségből származó és a 12. század közepén élt I. Ant (Ont) unokájának, I. Apának birtoka volt, akit 1258–1270 között az V. István ifjabb király pártján álló főnemesekkel említenek, de Bethlen néven.

I. Apa halála után a birtokot egy ideig a család tagjai közösen kezelték, majd az 1305. évben megtartott elosztáskor Bethlent és uradalmát egyik utóda, az Apafiak öse, I. Gergely szerezte meg. Ennek halála után 1350 körül az újabb elosztáskor II. Jakab birtoka lett.

1438: Albert király engedélyt ad az építésre

Ezután egy évszázadig nem történik említés a településről. Az 1437-ben Kardos János vezetésével a Szászföldön és Fehér megyében kitört, majd Budai Nagy Antal vezetése alatt Erdély északi részére is áterjedt parasztfelkelés leverése után, annak hatására, Albert király 1438 májusában, Bethlen Gergely kérésére, egyesek szerint fa- vagy kővár építésére, mások szerint viszont a már 1325-ben – a Bethlen család egyik tagja, Gegus mester által – megkezdett vár építésére adott engedélyt.

Úgy tűnik, a vár ekkor még nem épült fel, mert 1482-ben és 1503-ban még csak a Bethlen család udvarházait említik, 1543-ban azonban Bethlen Farkas már a bethleni várból keltezi levelét.

A Bethlen-egyezség

Írott dokumentumok támasztják alá azt, hogy 1551 körül Tinódi Lantos Sebestyén is megfordult itt, akit a gazdatisztek elég barátságosan fogadhattak, mert: „...nem úr hírével, büdös bort adának...” neki (Tinódi Az udvarbírókról és kulkárokról szóló éneke).

Kiss Gábor az *Erdélyi várak, várkastélyok* című munkájában ír arról, hogy amikor Bethlen Farkas 1552-ben váratlanul meghalt, a vár és uradalma testvérének – a kecskeméti Patócsi Miklós özvegyének –, valamint gyermekeinek birtokába került.

A Bethlenek emiatt indított perében Báthori András vajda közreműködésével 1553-ban olyan egyezség jött létre, amely szerint Bethlen vára és uradalma Erzsébet asszony és gyermekei kezén maradt.

Patócsi Gáspár és Ferenc gyermekei között az 1570-ben megtartott osztáskor a Fejér-bástya a Kígyós bástyával, két nagy boltal és kilenc kőházzal a néhai Patócsi Gáspár leányainak, Annának és Erzsébetnek; a Kereki-bástya, a Szeges bástya kilenc kőházzal a néhai Patócsi Ferenc gyermekeinek, Györgynek, Jánosnak, Katalinnak és Annának, Csáky Pálnak jutott.

Báthori Zsigmond fejedelem a várat Báthori András bíborosnak adja

A Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnök által rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból tudjuk meg, hogy Bekes Gáspár az 1575. év tavaszán, a

szászokat és székelyeket fellázítva, Báthori István erdélyi fejedelem ellen indult seregével.

Báthori ez év július 8-án vereséget mért a lázadókra, és a pártjukra állt, Patócsi György és János várát elfoglalva, azt unokaöccsének, Bethlen Boldizsár országos főkapitánynak adományozta. 1589-ben moldorói Losonczi Bánffy Boldizsárnak, Torda megye főispánjának és Kápolnai Bornemissza Boldizsárnak is voltak itt birtokai, mivel mindegyiküknek Patócsi leány volt a felesége.

Még ugyanebben az évben Báthori Zsigmond fejedelem Bethlen várát és tartozékait Báthori András bíborosnak adta, azonban az 1595. évi gyulafehérvári országgyűlésen Tahy Gáspár kapta adományba, aki feleségének, Kendy Zsuzsannának adta át.

Tahyéknak gyermekük nem lévén, az 1602. év elején Báthori Zsigmond előbb sákai Giczi Péternek adományozta Bethlent, de rövid idő múlva visszavéve, hívének, Csáky Istvánnak adományozta.

1616 körül a birtok a Hallerek kezébe kerül

Bethlen várát – ami 1604-ben Mindszenti Benedek zálogbirtoka lett – 1605-ben Bocskai István már Kendi Istvánnak adta.

Szintén Kiss Gábor világít rá arra, hogy Kendi hűtlensége miatt 1610-ben Báthori Gábor fejedelem elkobozta birtokait.

Bethlent 1616 körül Haller Zsigmond szerezte meg, majd testvérére, Haller Istvánra hagyományozta. Tulajdonosai ezután is gyakran változtak, így 1631-ben I. Rákóczi György kezére került, aki 1632-ben a faluban levő birtokaival együtt 13.800 forintért főudvarmesterének, Kékedy Zsigmondnak zálogosította el, ez pedig 1638-ban feleségére, Barkóczi Annára hagyományozta az uradalmat azzal, hogy annak halála után rokonaira, Béli Pára és Jánosra szálljon.

János meghalt, Pál pedig tatár fogságba esett, így csak kiszabadulása után, 1659-ben juthatott a bethleni vár birtokába.

Amiről Cselebi sorai tanúskodnak

Evlja Cselebi 1661 szeptemberében az ifjú Apafi Mihály fejedelemmé választása után látogatta meg és írta le Béli tulajdonát, vagyis Bethlen várát. Ót idézve:

„...a vár a paradicsomhoz hasonló síkságon fekszik s négy irányban, meddig a szem ellát, dombos vidék van... Falai alacsonyok és erős bástyájúak, árka azonban nagyon mély. Mindössze két kapuja van, egyik keletre, a másik nyugatra nyílik. A vár belső épületeit mind rózsaszínű kerámit fed. Van fogadója, fürdői és hét temploma...”

Apafi kegyelmet adó levele

1662. január 22-én a nagyszőlősi csatában az Apafi Mihály segítségére érkezett Kücsük Mehmed jenei bégtől Kemény János vereséget szenvedett, és maga is elesett.

Hívei Bethlen várába menekültek, és ott várták meg Apafi kegyelmet adó levelét. A várat zálogjogon birtokló Béli Pál, arra a hírre, hogy Apafi 1663. szeptember 22-én Bethlent és a falubeli részeket Bethlen Ferenc fiának adományozta, a Béli megillető zálogösszeg kiegyenlítésének kötelezettsége mellett, maga is sietett donációt szerezni a fejedelemtől.

A birtoklás körül kialakult vita

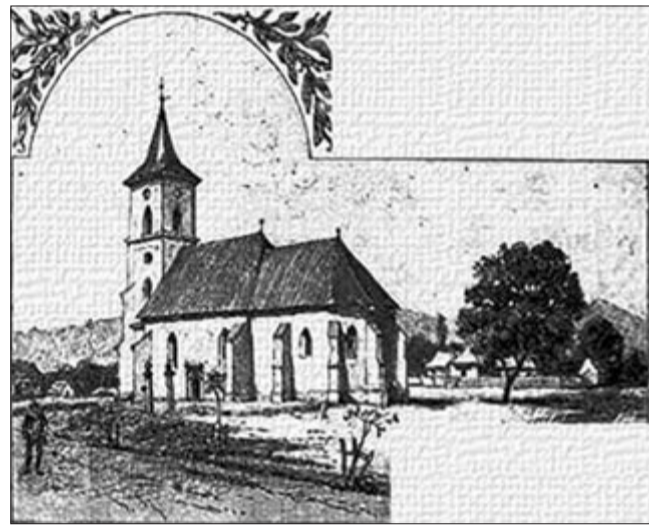
A birtoklás körül kialakult vita következtében, amikor Bethlen Farkas, Gergely és Elek vizsgálatot kert a fejedelemtől, hogy:

„...az fejedelem kinek adta és mifórmán...” Bethlenvárát, a koronatanú Bethlen János kancellár 1667. október 30-án azt vallotta, hogy:

„...Béli Pál uram számára nem cancellárián, hanem idegenkéz által írt donatiót hozának hozzám subscriptiora... melyben Bethlen vára és több jószágok valának írva... Én bevűm az mi kegyelmes urunk ő nagysága méltóságos személye eleibe, ő nagysága megolvastván, sokat kivonva maga kezével benne, feljűl az levél hátára ezt írta: »Bethlent adhassauk, abban már módunk nincsen, mert mások lévén vérek hozzá, már azoknak conferáltuk...« ...»

A pereskedés eredménye: a birtok felosztása

Hosszas pereskedés után, 1678. július 25-én Apafi a várat összes tartozékaival együtt Bethlen Farkasnak, Gergely ud-

varhelyi-fogarasi kapitánynak és Elek belső-szolnoki és Fehér megyei főispánnak adta vissza, akik 1679. szeptember 24-én osztották fel egymás között a birtokot, és ekkor:

„...az várban juta Bethlen Farkas Uramnak az várkapun béménő, a Szamos felől való palota három házzal és egy botlaltal együtt, az alatta lévő minden épületekkel, az végiben lévő nagy pincével úgy, hogy ha mit ő kegyelme azon házak felett akar építeni, szabadon legyen. Bethlen Gergely Uramnak ugyanazon várba juta az napkelet felől három új ház és egyetmást tartó hely, az kerek bástyával együtt, azon új házak alatt való pincék, az alatta való épületek és az kerek bástya alatt való casamaták; szabadságában legyen ő kegyelmének az kapu felett való soron az templomig építtetni, mind alól és feljűl. Elek uramnak juta azon várban az csüres kert felől való három bolt az kis kertben lévő erkéllyel együtt, egy ház a kígyós bástyával együtt és ugyan az kis kertből a mely szegletbástyába mennek, azon bástya; az boltpincék, az kígyós bástya alatt való casamata és az a rend épület, az hol az konyha vagyon; az szegletbástya alatt szalonnaház, az kígyós bástya felett való nyáriházzal. Szabadságában legyen ő kegyelmének, ha mit azokon akar építeni. A konyhán pedig szabad legyen mindenik úr számára főzetni, az sütőházban is a szerint süttetni, míg mást építtet az két úr...”

Továbbá, a dokumentumokból még az is kitűnik, hogy felosztásra került még:

„...az várban lévő lövészerszámok, ahhoz való municciók, főző réz kondérok, borhűtők, dobok..., és más gazdasági felszerelések...”

Amit erről az egykori várról még tudni kell

II. Rákóczi Ferenc szabadságharca alatt 1703-ban német őrség volt a várban, és hol a labancok, hol a kurucok birtokolták. Ez utóbbiak fel is gyűjtötták, 1707-ben pedig a császáriak lerombolták.

A lerombolt vár köveit a lakosság széthordta építkezéseihez, és ma már nyomait sem lehet megtalálni.

A településen két Bethlen-féle kastély áll. Az egyik 17. századi építkezésre utaló sarokbástyákkal, a másik pedig 18. századi homlokzattal és erkéllyel.

Feltehetően ennek az utóbbi kastélynak az építkezéséhez használták fel a bethleni vár köveit.

Amint azt már röviden említettük, a 15. századi református templomban van eltemetve a fejedelem megsértésének vádjával halálra ítélt és a bethleni várban 1674. december 13-án kivégzett Bánffy Dénes.

Demján László műemlékvédő építész hozzászólása:

Tobzódik egy erdélyi kistelepülés a ránk hagyott főúri kastélyok és udvarházak sokaságától. Bethlen, ez a Szamos és Melles-pataka alkotta homokhat a Bethleneké. Ide épült a zavaros történelemben rég eltűnt családi váracska, amelyért vére menő harcok, tragédiák és öröklések zajos eseményei történtek. Köveiből és faragott ornamentikájából jutott az örökösök újkori kúriái számára.

A helység legimpozánsabb családi fészke az empire erkélyes mai agrárlíceum „L” alakú emeletes épülete.

Gróf Bethlen András barokkos épülete már az első színes katonai térképen is látható. Bethlen Pál hajdani főispán egy régebbi családi kastély átépítésével kialakított eklektikus, kissé historizáló épületegyüttese talán a leghivalkodóbb. Körkerítése nyugati falain túl terülhetett el az eredeti családi vár. Ma a polgármesteri hivatal székel az épületben.

Érdekeséggé kell említenünk, hogy annak idején a kastélyparkban épített, bálozáskor csodaként körülállt tavának messze híres vízi játékait a marosvásárhelyi Bodor Péter székely ezermester készítette. A harmadik, sarokbástyás várkastélyt 1570-ben még jegyezték, mára hült helye sincs.

A hajdani főispán és az Erdélyi Református Egyház főgondnokának, Bethlen Béla fenséges kastélyának csak az árnyéka látható, a fogyatékosok államosítás utáni odatelepítése miatt.

Hát ennyit ér a mi történelmünk, hiába tobzódik egy kistelepülés a ránk hagyott főúri kastélyok és udvarházak sokaságától.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek. Az illusztrációkat Demján László műemlékvédő építész saját gyűjteményéből küldte el a szerzőnek.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1141.

Püthagorasz figyelmeztetését idézzük.

	1	VÍZZEL TISZTÍT	VER FIGYELMEZTETŐ	NEM (LATIN)	KUTYA	AZON A MÁSIK HELYEN
	A					É
		CIN EZEN A HELYEN (NÉP.)	NEMES NEDŰ REG ÉS ... (ARANY J.)		PÁRTI DARABOKRA VÁG	
2	H	A MINDENHATÓ FORGÓRÉS				
IDEGEN MŰVÉSZET		RÉG ÉLT ELŐD ATTÓL KEZDVE!		...MELEGSÉG (ADY) FOLYADÉK		
MAGYAROS DAL			TALPATLAN! ÁTKAROLÓ			EGYESI FÉLELEM!
TÁPLÁLÓ			ÉRZÉKEL PAPIRRA JEGYZETT			
ENYÉM (FRANCIA)		RÓMAI 51 KICSINYÍTÓ KÉPZŐ		FOHÁSZ LÁM		
ÜRES TÉR! FELTÉVE		SZEREZ ... CRISTO (IF FOGLYA)				A BŐR VEGYJELE EN (LATIN)
		ÖRLŐÜZEM NÉMET SZEMÉLYNÉVMÁS			ESETLEN SEBI! FUNDAMENTUM	
ÚJ (LATIN)		FÉL TÍZI ODA-VISSZA NŐI NÉV		TÖRÖK TISZT VOLT AZ ARZÉN VEGYJELE		
SZAVAZÁSI LÁDA SZÉKEN PIHEN			KÁRTYA AZ ASZTALON LAPOS EDÉNY			
		ROBBANÓSZER (RÖV.) MIKÓ ... (KÖZÍRÓ)		CSAK BENT! KEVESEBB IKERSZAVA		SPANYOL AUTÓJEL TANUL AZ ESETBŐL
NÉMET NÉVELŐ		KERESZTŰL UTÓ ELLENTÉTE		ERŐS TASLI AZONBAN		
RÓMAI KÉTEZER CSORDÁT HAJT		ÓS TOVA		AZ ÓKOR KÖZEPE! A RÁDIUM VEGYJELE		
			ITTAS LESZ A, Á, ..., C			
L. N. J.	G			LENTI RÉSZ		

A VOLTAIRE INTÉSE
című pályázat nyertesei:

Veress József,
Marosvásárhely, 1918. Dec. 1. út
Kiss Viktor,
Marosvásárhely, 1848. út

A pályázati rejtvény megfejtése:
SEMMIRE SEM VAGY JÓ, HA CSAK MAGADNAK VAGY JÓ.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a február 21-i számból:

Minirejtvények:
1. *Slonimski*
2. *Gomulicki*

Skandi:
Nem amint akarnánk, hanem csak amint lehet.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

BIBLIAI PÉLDABESZÉD

	1	2	3	4	G	5	6	7	8	C
9						10				
11	12	13	14	15		16		17		18
19					20				21	
22				23		24			25	
26			27		28	29	30			
D	31	32		33	34		35			36
37	38		39	40		41	42		43	44
45		46			47			48		49
50				51	52			53	54	
L			S				T		55	

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. 9. Idős. 10. Népes helység. 11. Vonzza a vasat. 16. Szülő teszi. 18. Menj! (olasz). 19. Szignál. 20. Részeg. 21. A tikal (ezüstpénz) más neve. 22. Az osztrák császári himnusz első szava. 23. Jótékonykodik. 24. Gyilkol. 25. Mitikus monda. 26. Szapanmárka. 27. Ehetővé lesz (a gyümölcs). 29. Alul levő. 31. A felsőfok jele. 33. Magas testhőmérséklet. 35. Szófaj. 37. Igevégeződés lehet. 39. Svájci mondahős (Vilmos). 41. Az egyik szögfüggvény (röv.). 43. Munkát végző szerkezet. 45. A halottak területe. 47. Az egyik égtáj. 49. Román gépkocsijel. 50. Rögzítőeszközt használ. 51. Sajnáló. 53. Megtévés ötlet. 55. Lám.

FÜGGŐLEGES:

1. Felesége van. 2. Német személynév. 3. Alábbi helyen. 4. Hamvasztó. 5. ... Montand (színész). 6. Tánco mulatság. 7. Felvigyázó személy. 8. ... torna, középkori sportféle. 11. Az idézet befejezése. 12. Alvók látomása. 13. Akadályoz. 14. Csak a végén tanít! 15. Errefele! 17. Elmondja a bűneit. 20. Boldogságot tükröző jelenet. 21. Bajban van az egészsége. 23. Az argon vegyjele. 25. Rengetlen! 27. Tűzzel dolgozik. 28. Kipling kígyója. 30. Egy, valaki (német). 32. Attila másképpen. 34. Lángész. 36. Beteget gondoz. 38. Kugli. 40. Laza, sárgás talaj. 42. Mikszáth Kálmán felesége. 44. Kitüntetés, medál. 46. New York-i Metropolitan Művészeti Múzeum, rövid. 47. Ártalom. 48. Tisztelt címzett (röv.). 52. Kezdődik a muzsika! 54. Téli sport.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket március 13-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Lengyel szerzők

1	2	3	4	E	5	S
6					7	
8			9	9		
		10	11			
12	13					14
15					16	
17			18			

VÍZSZINTES:

1. Lengyel író, költő (Bruno). 6. Elárúsít. 7. Európa-kupa (röv.). 8. Talál. 9. Nekem (francia). 10. Férfinév (ápr. 2.). 12. ... kedvű (dalol). 15. Fosztóképző. 16. Római 51. 17. ...órai ital (tea). 19. Királyi ülőhely.

FÜGGŐLEGES:

1. Beszámoló. 2. Angol sörféle. 3. Kerti zöldség. 4. Öreg (röv.). 5. Nemesgáz. 9. Vízzel tisztít. 11. Hirtelen elhúz. 13. Tüzet szüntet. 14. Vonat közlekedik rajta.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

1	2	3	S	4	5	S
6				7		
8			9			I
		10			11	
12	13			14		15
16			17			
18					19	

VÍZSZINTES:

1. Lengyel író, költő (Zygmunt). 6. Töltött atom. 7. Több mint elég. 8. Rejtett tény. 10. Ceruza (rég.). 12. Ollós élőlény. 14. Kacat. 16. Üres tál! 17. Búzaőrlemény. 18. Vágóeszköz. 19. Az ezüst vegyjele.

FÜGGŐLEGES:

1. Aki nem adja fel. 2. Király (francia). 3. Ókori. 4. Tanintézet. 5. Japán drámai műfaj. 9. Francia arany. 11. Ibsen drámája. 13. Nem mozog. 15. Elvetnivaló. 17. Skálakezdet.

L. N. J.

Marosvásárhelyhez korszerű városkép illik

Tisztább, élhetőbb, szellősebb lesz a főtér

A marosvásárhelyi tanács tavaly novemberben elfogadta a Tudor negyed-főtér–November 7. negyed útvonal forgalmi átszervezésének tervét, ami uniós pályázatból valósul meg. Ebben szerepel a főtéri közlekedés átalakítása és gyalogostereinek átszervezése is. Január 27-én a helyi tanács, a kolozsvári Mossfern Consulting által készített urbanisztikai történelmi tanulmányt figyelembe véve, a városközpont megújítására vonatkozó tervet is elfogadta, így a település a legnagyobb fejlesztési projektjébe kezd. Ezzel szebb városközpontot, jobb közlekedési infrastruktúrát és gördülékenyebb forgalmat, tisztább és zöldőbb környezetet, élhetőbb városközpontot ígér a városvezetés.

Mezey Sarolta

2029 végére fejezik be a főtér átalakítását

A városi tanács által jóváhagyott útkorszerűsítési projekt értéke – héával együtt – 325,9 millió lej. A koronkai bejáratától a maroszentgyörgyi kijáratig terjedő útszakaszra vonatkozó projekt műszaki-gazdasági mutatóit, valamint a műszaki tervet is elfogadták. A tanácsosok elfogadták azt a tanulmányt, amelyben meghatározzák azokat a központi övezeteket, amelyek a városrendezési rehabilitációs terv tárgyát képezik, s amelyeket befoglalnak a városi közúthálózat felújítási tervébe.

A főtérre vonatkozó városrendezési rehabilitációs tervet benyújtották a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökséghez, a projekt összértéke 95,7 millió lej, amiből 22,8 millió lejt a helyi költségvetésből fedeznek. A projekt időtartama 48 hónap, a kivitelezés 2029 végéig tart.

Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere kifejtette, hogy nem elégedett a városközpont jelenlegi állapotával, ugyanis az utóbbi 30 évben semmilyen fejlesztés, korszerűsítés nem történt. Nem csak a Florea-adminisztráció okolható ezért, széles körű problémáról van szó. Városrendezési beavatkozások a főtéren – de városszinten is – a '70-es években voltak utoljára. 1989 után nem volt konkrét és egységes koncepció a városfejlesztés tekintetében. A Rózsák tere és a Győzelem tér az '50-es, '60-as

évek hangulatát idézi, zsúfolt forgalommal, dugókkal, ami miatt elvesztette vonzerejét. A főtér gyakorlatilag elnéptelenedik, az üzleteket bezárják, mert a központ nem élhető, nem vonzó, nincsenek teraszok, ahová ki lehet ülni, nem kellemes a környezet. A tervezőkkel, a főépítésszel igazgatósággal közösen egy olyan tervet szeretnének megvalósítani, amely átalakítja a főteret, úgy, ahogyan azt más váro-

sokban is tették. Nemcsak a főtér rehabilitációjára vonatkozó projekt fontos, összességében kell kezelni a központi városrészben megvalósuló projekteket, mint például a Park szálló mögött épülő mélygarázs vagy a Nemzeti Színház mögötti beruházás projektje.

Az elfogadott városrendezési terv szem előtt tartja a városközpont történelmi és épített örökségének megőrzését és a város architektúráját meghatározó értékes részeket hangsúlyozza.

A gépkocsiforgalom átkerül a déli oldalra

A főtér átszervezési tervének legfontosabb eleme, hogy a kétirányú gépkocsiforgalom teljes egészében átkerül a déli oldalra, azaz a Győzelem tértől a volt Művész mozi–McDonald's oldalára. Itt megszűnnek a parkolósávok. A fő-

téren csak áthaladó forgalom lesz. Az Avram Iancu-szobor és az ortodox katedrális között a forgalmi sáv egy S-et leírva átmegy a Lábasház irányába, s úgy csatlakozik a Kosuth utca és a Forradalom utca keresztesződéséhez. Az az elképzelés, hogy addig, amíg ez a projekt „beérik”, a Park szálló mögötti, majdnem 300 férőhelyes parkolóház megépül. Ennek befogadóképessége nagyjából a főtéren felszámolt parkolóhelyek számával lesz egyenlő. Ha a parkolók megszűnnek a főtéren, automatikusan csökken a forgalom. A Park szállónál a mélygarázs megoldja a helyi közintézmények alkalmazottainak a parkolási igényeit.

A Színház tér felőli oldal gyalogostér lesz

A terv kivitelezése után a főtér északi része, a Színház tér felőli

rész mentesül a gépkocsiforgalomtól, akárcsak a Kultúrpalota és a városháza által közrezárt tér. Az ortodox katedrális és a római katolikus Keresztelő Szent János-plébánia között egy gyalogosteret alakítanak ki. A Bolyai és az Enescu utcák is gyalogosforgalmúvá válnak, amivel a főteret élhetőbbé teszik.

A zöldövezeteket átcsoportosítják

A főteret nem egy teljesen lekövezett, zöldövezet, növényzet nélküli térként kell elképzelni. A zöldövezeteket átcsoportosítják, zöld szigetek jönnek létre, magasabb növényzettel beültetett parkosított zónákkal, melyeket nagyobb méretű térkövezett részek váltanak. A főtér zöldövezetének felülete nem csökken, csak átszerveződik. Biciklisávokat alakítanak ki, új

köztéri bútorzatot szerelnek fel, az egész főtér korszerű világítást kap.

Mi várható a projekt befejezése után?

Marosvásárhely főtérenek átalakítása, mindemellett, hogy esztétikailag fontos, közlekedési szempontból is elengedhetetlen, hiszen várhatóan csökkenni fog a főtéren áthaladó gépkocsiforgalom és a szén-dioxid-kibocsátás, környezetbarát lesz a tér, és jobb lesz a levegő. Az építkezés befejeztével a forgalom átszervezésével, a buszsávok kialakításával azt kívánják elérni, hogy a lakosság korlátozza a gépkocsival való közlekedést, és a tömegközlekedést helyezze előnybe, illetve gyalog vagy kerékpárral járjon. A városvezetés célja, hogy a város központjában élhető, kellemes környezetet, barátságos városképet teremtsen a vásárhelyiek és az ide látogatók számára.

A városrendezési rehabilitációs terv sikeres kivitelezése mindannyiunk érdeke, s remélhetőleg a fenntartható fejlesztés modelljeként fog bekerülni a város történetébe.

Még nincs lefújva a meccs

Hat bűncselekménnyel vádolják Călin Georgescut

Szerdán Bukarestben a rendőrség előállította és a legfőbb ügyészségre kísérte Călin Georgescu volt államfőjelöltet, akit délután kihallgattak, azt követően bírósági felügyelet alá helyezték. Mindez annak is a következménye, hogy szerdán országszerte házkutatásokat tartotta, hogy fényt derítsenek Georgescu novemberi államelnöki kampányának finanszírozására, illetve az orosz kapcsolataira.

Nagy-Bodó Szilárd

Călin Georgescut az alkotmányos rend elleni szervezkedéssel, xenofób, antiszemita, szélsőséges csoportok létrehozásával vádolják, továbbá terítékre került a kampányfinanszírozás is. Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke úgy kommentálta az eseményeket, hogy ezek nagyon súlyos vádak, amelyekkel kapcsolatban az ügyészségnek és a nyomozó hatóságoknak végezniük kell a munkájukat.

A volt államfőjelöltet többórnyi kihallgatás után bírósági felügyelet alá helyezték, a hatóságok pedig szigorú kötelezettségeket és tilalmakat írtak elő számára. Egyebek mellett nem hagyhatja el Románia területét, rendszeresen jelentkeznie kell a kijelölt rendőrségi szervnél, együtt kell működnie a hatóságokkal, továbbá tilos antiszemita, fasiszta, legionárius, rasszista vagy xenofób tartalmakat megosztania a közösségi médiás oldalain, nem birtokolhat és nem használhat fegyvert, tájékoztatnia kell a hatóságokat a megélhetési forrásairól, valamint azonnal értesítenie kell a hatóságokat, hogyha lakhelyet változtat. Georgescunak lehetősége van a bíróságon megtámadni a felügyeletre vonatkozó döntést, viszont a legfőbb ügyészségről való távozását követően nem közölte, hogy élni fog-e ezzel a lehetőséggel.

Azt viszont bejelentette az összegyűlt tömegnek, hogy továbbra is indulni szeretne a májusi államelnöki választásokon. A támogatói újongva, a nevét skandálva fogadták, ahogy kilépett az épületből, Georgescu megölelte a feleségét, integert a tömegnek, majd egy rövid nyilatkozatot is tett, amelyben el-

mondta, hogy a közel ötórás kihallgatás és az ellene indított büntetőeljárás az ötvenes évekbeli kommunista rendszer mentalitására emlékezteti őt. Ugyanakkor azt is kiemelte a központi sajtó kérdéseire, hogy ettől függetlenül „mennek előre”.

Amerikai szálak a Georgescu-ügyben

Călin Georgescu legfőbb ügyészségre való bekísérése után a kommunikációs csapata közzétett egy bejegyzést a politikus közösségi médiás oldalán, amelyben megszólították Donald Trump amerikai elnököt, J. D. Vance alelnököt és Elon Muskot, a Föld leggazdagabb emberét, aki az Egyesült Államok kormányzatának hatékonyságáért felel. Utóbbi botrányosnak nevezte az esetet, ezen bejegyzés felerősítette a szélsőséges AUR és POT álláspontját, amelynek vezetői azzal sem értették egyet, hogy kihallgassák Georgescut. George Simion, az AUR elnöke Elon Musk bejegyzésére úgy reagált, hogy „A világ látja, ami Romániában történik”. A világ leggazdagabb emberének a közösségi médiában közzétett álláspontja csak olaj volt a tűzre, tovább fokozta a feszültséget az országban belül, ezért is több hazai politikai szereplő és elemző élesen bírálta.

Kedd este még arról szóltak a hírek, hogy Kelemen Hunor kérésére Orbán Viktort arra, hogy közvetítsen Marcel Ciolacu és Donald Trump között annak érdekében, hogy az amúgy is nagy szuverenitást hirdető amerikai kormányzat ne akarjon nyomást gyakorolni a román belpolitikára, ahogy például tette azt J. D. Vance, aki a müncheni biztonságpolitikai konferencián nemetszését fe-

jezte ki azzal kapcsolatban, hogy „egy kis külföldi beavatkozás miatt” miért kellett érvényteleníteni a választást. Ezen mondat úgy is értelmezhető, hogy az alelnök látott olyan titkosszolgálati jelentést, amely igazolja, hogy valóban volt valamilyen beavatkozás.

Mondjuk ilyent nem is lehetett nehéz találni, hiszen egy amerikai újságíró tett közzé egy konkrét listát, amelyből kiderül, hogy Georgescu kampányának finanszírozói között bőven lehet találni többek között orosz oligarchákat is. Az újságíró által nyilvánosságra hozott listán szerepel Roland Schatz osztrák üzletember neve is, aki Georgescu egyik legfontosabb pénzügyi támogatója és egyben mentora. Schatz alapította meg a United Nations Global Sustainable Index Institute nevű szervezetet, amelynek a volt államfőjelölt rövid ideig az igazgatója volt. Bár az intézmény neve hasonlít az ENSZ-ére, valójában semmi közük nincs egymáshoz. Roland Schatz kapcsán külön érdekesség, hogy Donald Trump nagy bírálója, sőt 2020-ban Harrist támogatta. Feltehetőleg, ismerve Trump stílusát, nincs jóban a bírálójával, így nagyon is adja magát a kérdés, hogy miért támogatják látszólag ugyanazt a személyt. Ahogyan az is jogosan merülhet fel, hogy ha Georgescu annyira szuverén, akkor miért apellál folyamatosan Amerika segítségére, miért onnan vár valamilyen hátszelet?

Az amerikai újságíró által közzétett listán szerepel Alisher Usmanov orosz oligarcha, Vladyimir Putyin elnök egyik közeli szövetségeseinek neve, aki szintén anyagi és védelmi segítséggel járult hozzá Georgescu kampányához. A sorban ott van Konsztantyin Malofejev, aki szintén orosz oligarcha, továbbá a titkosszolgálatokkal is kapcsolatban áll, nem titkolt célja pedig az, hogy segítse hatalomra jutni Európában a Kreml-barát erőket. Ilan Sor, Moszkvában élő moldovai üzletem-

ber, aki pénzügyi botrányai miatt kellett az orosz fővárosba menekülni, szintén támogatta anyagilag Georgescut. Végül, de nem utolsósorban a támogatók sorában ott van Igor Dodon volt moldovai elnök, aki köztudottan oroszbarát.

Călin Georgescu stratégiai barátai között ott van még Horațiu Popa zsoldosvezér, Constantin Bogdan Vacusta, a Fiala Hollók nevű szervezet tagja, Alekszej Komov, a World Congress of Families nevű, Kreml által támogatott szervezet vezetője és Elena Shmeleva, Putyin 2018-as elnöki kampányának társ-szervezője. Ami viszont ennél érdekesebb, hogy az amerikai újságíró arról is publikált, hogy Georgescu kampányát segítette 20.321 mester-séges intelligenciával létrehozott közösségi médiás profil, 2,1 millió hamis komment, 25.000 hamis TikTok-profil és 85.000 kibertámadás. Illúziója senkinek ne legyen ezzel kapcsolatban: ezek mind pénzbe kerültek, és a felsorolt nevekből is következik, hogy a technikai segítség is nagy valószínűséggel Moszkvából érkezett, elég csak arra gondolni, hogy a Kremlnek érdeke destabilizálni Kelet-Európát, hiszen annak érdekében is mindent bevetett, hogy Maia Sandu ne tudjon újrázni a Moldovai Köztársaságban.

Végül: számok!

A legutóbbi közvélemény-kutatás még szerda előtt készült Nicușor Dan, Bukarest főpolgármesterének megrendelésére. Ebből az derül ki, hogy Georgescu nyerné ismét az első fordulót 38,4%-kal, második helyen végezne Nicușor Dan 25,4%-kal és csak harmadik lenne a kormánykoalíció közös jelöltje, Crin Antonescu, aki 15,8%-ot kapna. A felmérésben szerepelt Victor Ponta is, akit 7,5%-ra taksáltak, míg Elena Lasconi, aki novemberben bejutott a második fordulóba, mindössze 5,8%-ot kapna. A második fordulóban viszont már Bukarest főpolgármestere diadalmaskodna, aki

45%-ot kapna, míg Georgescu „csak” 40,9%-ot, a fennmaradó 14,1% nem menne el szavazni, vagy érvénytelen szavazatot adna le. Persze ebben a felmérésben már csak azért sem lehet teljes mértékben bízni, mert egy jelölt rendelte meg, másrészt azért, mert a bizonytalan-nak is mondható 14% könnyedén megváltoztathatja az eredményt. Arra viszont lehet következtetni, hogy Georgescu és Nicușor Dan támogatottsága is nőtt a januári CURS-felmérés óta, akkor előbbi 37, utóbbi 21 százalékon állt. Január óta pedig – ezen felmérések fényében – csökkent Crin Antonescu támogatottsága, akit akkoriban még 18%-on mértek, most viszont már csak 15,8%-on.

Ha a súlyos ügyekben indított eljárások kapcsán nem tudják kizárni Călin Georgescut, akkor nagyon könnyen egy fasiszta, legionárius, magyaryűlölő államfővel ébredhetünk. Ha rajtvonalhoz engedik állni, akkor erre minden esély megvan, különösen, hogy a szerdaihoz hasonló esetek növelik a támogatottságát. Kérdés pedig senkiben ne legyen azzal kapcsolatban, hogy mi a véleménye a magyarokról, hiszen szerdán előkerült egy videófelvétel is, amelyben Georgescu azt mondja, hogy „Eljön az a pillanat, amikor egyetlen történelemkönyvünk lesz. Egy országunk lesz, azok számára, akik értik őseink áldozatát. Mi azok vagyunk, akik vagyunk, és nem leszünk mások, csak azok, akik mindig is voltunk”. Ezek és a korábbi nyilatkozatai után senkinek ne legyen kérdés, hogy mi Georgescu álláspontja a magyarokkal (és más kisebbségekkel) kapcsolatban! Immáron csak az a kérdés, hogy tudják-e a hatóságok bizonyítani, hogy bűnös. Ha nem, akkor nagy valószínűséggel készülhetünk az orosz medve ölelésére, az idősebbeknek pedig nem kell mondanunk: Moszkvából soha semmi jó nem származott ennek a térségnek!

Románia boldogságindexe

– avagy az egy főre eső boldog percek száma –

Tasnády Ádám

A World Happiness Report 2024-es rangsora alapján Románia a 32. helyet foglalja el a globális boldogságlistán. Ez az eredmény az ország gazdasági fejlődésének, a politikai stabilitásának és az állampolgárok közérzetének kedvező jeleként értelmezhető. A 2023-as Eurobarometer adatai szerint Romániában a lakosság 70%-a úgy érzi, hogy az életminősége javult az elmúlt években, amit főként a gazdasági növekedés és a társadalmi mobilitás lehetőségei generáltak.

Ez már majdnem felér az ontológiai derúval

Engedjék meg, hogy feltegyem a kérdést: itt kiket kérdeztek meg? Egyébként, a felmérés szerint minél idősebb valaki Romániában, annál boldogtalanabb – és ez igaz lehet, legalábbis a következő adatok fényében:

Az Országos Statisztikai Hivatal (INS) 2024-es adatai szerint a fiatalok munkanélkülisége Romániában továbbra is problémát jelent, különösen a 15-24 évesek körében. Az országos szinten mért munkanélküliségi arány ebben a csoportban 2024 első negyedében 18,5%-ra nőtt, míg Erdélyben a kisebb városok és vidéki régiók munkanélküliségi rátája még ennél is magasabb. A

romániai fiatalok körében továbbra is erős a kivándorlási szándék – olvasható a CURS tavalyi felmérésében. A kutatás során 1100 14 és 35 év közötti fiatal véleményét kérték ki, emellett 400 veszélyeztetett fiataalt is megkérdeztek, hogy jobban megértsék helyzetük sajátosságait. Az IRES kutatása szerint a válaszadók 25%-a munkavállalási céllal, 13%-a a tanulmányok miatt, míg 10%-a véglegesen elhagyta az országot. A fiatalok válasza világosan rámutatnak a kivándorlás okaira. A legtöbben úgy érzik, hogy rosszabb körülmények között élnek, mint négy évvel ezelőtt, és 20%-uk szerint a családjuk jövedelme nem elegendő. Ez az arány négy évvel ezelőtt mindössze 6% volt. Ez a 15-24 évesek körében. Képzelnék el, mi lehet az 50-esek csoportjában...

Egyébként a World Happiness Report boldogságindexe hat kulcsfontosságú tényezőt mér: gazdasági fejlettség (GDP/fő), társadalmi támogatás, várható élettartam, a szabadság érzete, nagylelkűség és a korrupció érzékelése. Románia ezen szempontok alapján vegyes eredményeket mutat. Míg a gazdasági fejlettség és a társadalmi támogatás terén az ország jól szerepel, a korrupcióval kapcsolatos érzékelés és a politikai instabilitás negatívan befolyásolja a boldogság szintjét.

Ha már szó esett a korrupcióról: a megvesztegetés elleni küzdelemben Románia továbbra is a legrosszabbul teljesítő országok között van az Európai Unióban – derül ki a Transparency International legfrissebb jelentéséből.

A korrupcióérzékelési index (CPI) 2024 című jelentés szerint a korrupció elleni intézkedések világszerte csökkennek, és rontják az életminőséget – számol be az Agerpres hírügynökség. Az index azt tükrözi, hogy 180 országban a független és üzleti szakértők hogyan ítélik meg a közzsféra korrupcióját. A rangsort 0-tól 100-ig terjedő pontozással állítják össze, ahol a nulla a „nagyon korruptt” és a 100 az „egyáltalán nem korruptt”. Románia 46 pontot kapott, ami Máltával azonos pontszámot jelent, és ezzel a korrupció elleni küzdelemben a legrosszabb eredményeket elérő uniós országok közé tartozik, immár harmadik éve egymás után. A Transparency International hozzátette: az 50 pont alatti számok „elfogadhatatlanul” alacsonyok.

Yuval Noah Harari izraeli történész a boldogság kérdését a modern társadalom összetett viszonylatában vizsgálja, különösen a technológiai fejlődés és a gazdasági növekedés hatásait figyelembe véve. Harari a boldogságot nem csupán egyéni érzelmeként, hanem társadalmi és történelmi jelenségként értelmezi, amit a körülmények és a történelmi fejlődés formál. Harari egy dolgot nem említ a boldogság szociológiai vizsgálatában, és az nem más, mint a politikai helyzet. A politikai autoritás kapcsán Harari figyelmeztet arra,

hogy a diktatúrák és autokratikus rendszerek gyakran a társadalom félelmeire építenek, és manipulálják a tömegeket a saját hatalmuk megerősítése érdekében. Az ilyen rendszerekben a politikai vezetők és intézmények képesek arra, hogy a közvéleményt irányítsák, és eltereljék a figyelmet a valódi problémákról, miközben a közösség figyelme a hatalom politikai játszmáira összpontosul. Elgondolkodtató: gyakran a társadalom félelmeire épülnek bizonyos rendszerek. Vajon mitől félünk annyira, hogy egyeseknek ilyen jól megy?

Összegezve:

Azt hiszem, egyre nehezebb Romániában boldognak lenni: elég belehallgatni a híradóba. Egyre inkább azt látom, hogy boldogságunk legalább annyira instabil, mint a politikai helyzetünk.

S hogy Hararit kiegészítsem: a 2025-ös politikai instabilitás jelentős hatással van a romániai állampolgárok életére és közérzetére. Az elnökválasztás első fordulójának érvénytelenítése, Klaus Iohannis államfő lemondása, valamint a szélsőjobbboldali pártok előretörése mély politikai válságot eredményezett az országban. Ezek az események növelték a társadalmi feszültséget és bizonytalanságot, ami közvetlenül befolyásolja az emberek mindennapi életét. Korábbi felmérések szerint Románia lakossága az egyik legelégedettebb volt az Európai Unióban. Az Eurostat 2023-as adatai alapján az ország 7,7 pontot ért el a 10-es skálán, ezzel a második helyen állt Ausztria mögött – vajon most hány pontot érünk el?

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ héjatlan tökmag, valamint szójabab. Tel. 0747-480-255. (25098-I)

ELADÓ új kripta sírhely a nagy kórház mögötti temetőben. Tel. 0757-316-055. (25049-I)

ELADÓ kétszemélyes kripta Iklondon. Salofalk (4 g/60 ml) végbélszuspenzió, 500 mg-os gyomorkímélő Salofalk tableta, kagyló alá való szekrény, evőeszköz, fürdőszobaszekrény. Tel. 0770-132-339. (25170-I)

ELADÓ 54 ár beépíthető terület a Marosvásárhelyhez tartozó Szerelmek völgye (Valea Inđrăgostilor) lakónegyedben, a Szamos utcában: jobboldalt az utolsó két ház közti telek. Közvetítés a bejáratnál. A terület alkalmas bármilyen közintézmény építésére, legyen az egészségügyi vagy szociális rendeltetésű. Zajmentes, tiszta levegő, az erdő szélén. Érdeklődni a 0744-500-554-es telefonszámon. (-I)

ELADÓ kert. Eladóvá vált Szabédon 2,5 ár zárt kert. Marosvásárhelytől 25 km-re, rendezett tulajdonú, tehermentes belterület. Közvetítés közvetlen a kerítés mellett, a területen jelenleg csak gyümölcsfák vannak. Tel. 00-36-30-462-1382. (p-I)

LAKÁS

ELADÓ háromszobás tömbházlakás az Állomás téren. Tel. 0721-535-433. (25218-I)

ELVESZETT

ELVESZETTETTEM Kilyén Ileana névre szóló személyigazolvány-kártyámat. Semmisnek nyilvánítom. (25221)

KÜLÖNFÉLÉK

RENDELÉSRE BÚTORT készítenek. Tel. 0748-691-858. (68310-I)

FAMETSZÉST, permetezést, faültetést, fakivágást, faelhordást vállalunk. Tel. 0774-574-527. (24904-I)

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (24815-I)

DADUST keresek egy iskolás és egy óvodás gyerek mellé. Kisebb házvezetői teendők is szükségesek. Tel. 0757-751-698. (25165-I)

BÚTORÜZLETÜNK akciós áron kapható bútor és kanapé. Rendelésre is készítünk. Republicii utca 6. szám. Tel. 0740-095-192, 0740-630-529. (25179-I)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68389-I)

MAGÁNCÉG ÁLTALÁNOS ORVOSI ASSZISZTENST alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet 8-16 óra között: 0265/211-127, 0771-260-685. (sz-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, új tető készítését cserépből vagy lemezből, készítünk teraszt, víkendházat. 30% kedvezmény. Tel. 0754-792-961. (25182-I)

TAKARÍTÁST vállalunk, régi bútor, ágyakat, faanyagot, törmelék s egyéb fölösleges tárgyakat elszállítunk. Tel. 0770-620-599. (25191)

MEGEMLEKEZÉS

„Szívünkben vagy, itt mindig élsz, álmainkban néha visszatérsz.

Az idő elmúlhat, szállhatnak az évek, míg élünk, velünk lesz szeretett emléked.”

Kegyelettel emlékezünk, és emlékeztetjük azokat, akik ismerték és tisztelték a dicsőszentmártoni születésű

KISS LÁSZLÓ

volt tordai unitárius lelkész, hogy ma, február 28-án van tragikus halálának 19. évfordulója. Szép emlékét, szeretetét, jóságát szívünkben őrizzük mindhalálíg. Felesége, Matild, lánya, Anna, fia, Lackó, örökké bánatos szülei, testvére, Sanyi és családja, anyósa és sógora, Szabolcs. (25220-I)

Az élet elmúlik, de az emlékek élnek, míg élünk, szívünkben őrizzük őket.

Fájó szívvel emlékezünk **CZERÁN ANDRÁSRA** halálának 18. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (25157-I)

Fájó szívvel emlékezünk a marosvásárhelyi **KINDA ARANKÁRA** halálának 17. évfordulóján. Emlékét szeretettel őrzi menyee, unokája és családja. (25224-I)

Fájó szívvel emlékezünk március 2-án **KOLOZSVÁRY ISTVÁN** revizorra halálának 10. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugodjék békében! Felesége, leánya, unokája. (25228-I)

Megtört szívvel tudatom mindazokkal, akik szerették, tisztelték és ismerték néhai **TOLOKÁN ILONÁT**, hogy négy éve hunyt el, és adta vissza lelkét Teremtőjének. Nyugodj békében, Anyusom, nagyon hiányzol!

Férje, Miklós, fia, Miki és családja. (25145-I)

A Marosvásárhelyi 2-es Postahivatal

sürgősen alkalmaz postást.
Érdeklődni a 0791-055-892-es telefonszámon vagy a hivatalban: a Liviu Rebreanu utca 41. szám alatt. (sz-I)

Ott pihensz már, hol nem fáj semmi, s nyugalmadat nem zavarja senki. Életed elszállt, mint a virágillat, de emléked ragyog, mint a fényes csillag.

Fájó szívvel emlékezünk március 1-jén

VIGH JÓZSEFRE

halálának harmadik évfordulóján.

Szerető felesége, Zsóka, lánya, Babi, fia, Józsi, három unokája, három dédunokája. (25194-I)

Emlékezünk március 1-jén, halálának 22. évfordulóján **CSEH LEVENTÉRE.**
Nyugodjon békében! Szerettei. (25196-I)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk és emlékeztetünk március 1-jén **DR. KOVÁCS LÓRÁNT** egyetemi tanárra halálának 8. évfordulóján. Áldott emlékét kegyelettel őrzi bánatos édesanyja, testvére és szerettei. (p-I)

ELHALÁLOZÁS

Megrendült szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, anyatárs, testvér és rokon, **PĂDURE ELENA** (ILA mama)

életének 82. évében, hosszú és méltósággal viselt betegség után, február 27-én örökre megpihent.

A temetés időpontját a későbbiekben közöljük.

Szép emléke fájó szívünkben örökké élni fog.

A gyászoló család.

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó feleség, édesanya, anyós, anyatárs, rokon, szomszéd és jó ismerős,

dr. arhitect **SZEKERES-BALOGH IOLANDA**

2025. február 25-én, életének 71. évében csendesen elhunyt.

Drága halottunkat 2025. február 28-án 12 órakor kísérik utolsó útjára a szentgyörgyi új temető ravatalozójából, református szertartás szerint.

Emlékét kegyelettel megőrizzük!

A gyászoló család. (68421-I)

„Közel van az Úr a megtört szívekhez, és megsegíti a sebhedt lelkeket.” (Zso. 34:19)

Fájdalommal búcsúzunk osztálytársunktól,

LÁSZLÓ MARGITTÓL (Mackótól)

szül. Iszlai.

A mindig mosolygós, derűs arcodat szívünkbe zárjuk. Az 1970-ben végzett bolyais XII. F osztály. (25203-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Szomorúan értesültünk Nagy Melinda kolléganőnk édesanyja, **ILONKA** néni elhunytáról.

Nyugodjék békében!

Kedves Melinda, Tibi, Szilárd és Eduárd, gyászotokban melletted állunk, vigasztalódást kívánunk.

A Népszerűség munkatársai.

ITF WorldTennis Tour™
W75 Târgu Mureș

FRT

INTARO
ELITE CUP W75

Sala Polivalentă
UMFST G. E. Palade
Târgu Mureș

MARCH 9-16 | 2025

Organized in partnership with G.E.Palade UMPHST of Targu Mures

INTARO 80+ INTARO axeria REGINA MARIA NO TEL PAI VO VEZULTY Triplast G newto entera MINDRECAF

Strada Gheorghe Marinescu 38, Târgu Mureș 540139

Nemzetközi tenisztorna Marosvásárhelyen

Az INTARO Elite Cup W75 Románia második legnagyobb nemzetközi női fedett pályás tenisztornája, amely a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem keretében kerül megrendezésre.

Az INTARO Sportklub Egyesület a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemen partnerségben meghirdeti Románia egyik legrangosabb romániai női fedett pályás teniszversenyét, az INTARO Elite Cup W75-öt. A versenyre március 9-16. között kerül sor a marosvásárhelyi G. E. Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem sportcsarnokában, a Gheorghe Marinescu utca 38. szám alatt.

A W75-ös szintű verseny az ITF nemzetközi körverseny része, kivételes lehetőség a világ minden tájáról érkező profi női teniszezők számára, hogy a legmagasabb szinten versenyezzenek modern és jól felszerelt környezetben. A versenyigazgató Andrei Mlendea a verseny zökkenőmentes lebonyolítását biztosítja.

Az esemény az INTARO Insurance Services SA. és az Axeria IARD SA. Lyon, a verseny főszponzorai támogatásának köszönhetően valósul meg, amelyek ezáltal hozzájárulnak a kiváló sportteljesítményhez és a romániai tenisz fejlődéséhez.

NŐSZEMKÖZT
néha férfi szemmel is

péntek 21 óra

ETV
ERDÉLY TV

Újdonság a
Kobak könyvesboltokban:

Pataki János

NYÁRÁDSZEREDA

**AUTONÓM
SZÉKELYFÖLD I.**

Marosszék, Miklósvár-Bardócszék

Pataki János
Autonóm Székelyföld I.
Négy kötetben tárul az olvasó elé egész Székelyföld, kötetenként két-két széklet bemutatva.
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

verseny tárgyalást hirdet
kávéautomata gépek működtetésére.

A pályázatokat március 19-én 10 óráig lehet benyújtani, az ajánlatokat ugyanaznap 12 órakor bontják fel. Felvilágosítás március 12-én 15 óráig kérhető.

Részletek a www.transylvaniaairport.ro oldalon, telefon: 0265/328-888, 0749-014-465.

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

**RADIO
KOKO**

ONLINE STREAMING